

Vägledning vid kamerabevakning

Vägledning utifrån praxis som etablerats
genom IMY:s tillståndsbedömningar, tillsyner
och domstolsprocesser

IMY rapport 2023:3

Förord

Kamerabevakning kan vara ett effektivt och användbart verktyg för att förebygga och utreda incidenter som skadegörelse, inbrott och annan brottslighet. Det är dock bara ett av flera verktyg som kan användas för att öka tryggheten och minska brottsligheten och ska bara användas när det är nödvändigt och proportionerligt.

Kamerabevakning är ett intrång i vår grundläggande rätt till privatliv, därför är det viktigt att undersöka alternativ till kamerabevakning. Går en skolas problem med mobbning att lösa med ökad vuxennärvaro? Går problem med klotter och skadegörelse att lösa med rörelseaktiverad, bättre belysning av fasader? Går problem med inbrott att lösa med förstärkt skalskydd? Skulle det visa sig att dessa alternativa åtgärder ger önskad effekt bör man avstå från att dessutom införa kamerabevakning.

Om man ändå bedömer att kamerabevakning är rätt verktyg behöver man göra ett antal bedömningar för att säkerställa att bevakningen sker på ett proportionerligt och väl avvägt sätt: Vilka problem har vi? Var? När? Ju bättre dokumentation av problembilden, desto bättre beslut kan fattas då bevakningskamerorna sätts upp. Har en verksamhet haft problem på kvällstid bör kamerorna endast vara aktiva under kvällstid. Har en verksamhet haft problem på en viss plats bör kamerorna ställas in så att upptagningsområdet är så begränsat som möjligt, men så att man ändå uppnår önskad effekt.

Att bevakningskameror och tekniken kring dessa har blivit billigare har gjort det enklare att kamerabevaka. Det medför samtidigt en ökad risk för slentrianmässig kamerabevakning. Eftersom kostnaderna har minskat

är det lätt att kamerabevaka alla eller stora ytor i verksamheten, trots att man bara haft problem på en begränsad yta under vissa begränsade tider. Utgångspunkten bör dock vara att inte använda mer kamerabevakning än vad som krävs för att uppnå syftet med bevakningen.

Verksamheter som vill sätta upp bevakningskameror kommer alltid att behöva göra ett antal avvägningar för att försäkra sig att kamerabevakningen är tillåten. Eftersom dessa avvägningar ofta är svåra är efterfrågan på vägledning från Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) stor.

Vår förhoppning är att den här vägledningen ska underlätta och vara ett stöd i det praktiska arbetet med kamerabevakning.

Karin Lönnheden

Vikarierande generaldirektör

Innehåll

IMY rekommenderar	4
Inledning	6

Kapitel 1: Tillstånd till kamerabevakning – en generell beskrivning

Kamerabevakning – det här gäller	8
Säkerställ att kamerabevakningen är tillåten	10
Vägledning vid bedömning av rättslig grund och anpassning av bevakningen	13
Arbetsgång vid kamerabevakning	16

Kapitel 2: Ansökningar om tillstånd till kamerabevakning

Nästan 2 600 ansökningar under 1 augusti 2018–30 juni 2023	19
Beslut om tillstånd till kamerabevakning	20
Ansökningar om tillstånd där beslut har fattats, redovisade per område	20
Typ av kamerabevakning för beviljade och delvis beviljade ansökningar	22

Kapitel 3: Vägledning för olika områden

Skolor	25
Vårdinrättningar	29
Fritidsanläggningar	32
Gator och torg	34
Myndighetslokaler och kontor	38
Parkeringar	40
Domstolar	42
Stationsområden	43
Återvinningscentraler	45
Flerbostadshus	46
Skog och mark	48
Drönare	49
Museer	51
Räddningstjänst	52
Färdmedel	54
Skyddsobjekt	56
Kriminalvården	57
Apotek	58
Övrigt	60
Privatpersoner	60

IMY rekommenderar

Under 2018 förändrades bestämmelserna för kamerabevakning. Antalet aktörer som behöver tillstånd till kamerabevakning begränsades kraftigt. Det innebär att större delen av dagens kamerabevakning inte har granskats genom en tillståndsprövning. Den som ska kamerabevaka ansvarar i stället själv för att ha gjort nödvändiga bedömningar för att säkerställa att bevakningen är laglig. Här ger vi sex rekommendationer för dig som ska kamerabevaka, både för kamerabevakning som inte kräver tillstånd och kamerabevakning som kräver tillstånd.

---

1. Säkerställ att du uppfyller grundläggande krav

Innan du påbörjar en kamerabevakning behöver du säkerställa att du följer de grundläggande principerna, till exempel uppgifts- och lagringsminimering, vid personuppgiftsbehandling. Det behöver också finnas en rättslig grund för behandlingen för att kamerabevakningen ska vara laglig. Den vanliga rättsliga grunden för personuppgiftsbehandling vid kamerabevakning för privata aktörer är intresseavvägning. För offentliga aktörer och andra som utför en uppgift av allmänt intresse är den rättsliga grunden i stället ofta uppgift av allmänt intresse.

2. Dokumentera dina bedömningar

Kamerabevakning är en känslig typ av personuppgiftsbehandling, eftersom den fångar en stor mängd information om enskilda. Om du vill bedriva kamerabevakning måste du säkerställa att bevakningen är laglig. Innan du påbörjar en bevakning måste du därför göra flera olika bedömningar. Dokumentera dina bedömningar skriftligt, så att de som blir bevakade kan få information om kamerabevakningen och du kan säkerställa att du följer dina rutiner. Dokumentation är också viktig för att du ska kunna visa vilka avvägningar du gjort.

3. Beskriv behovet och bedöm intrånget i integriteten

Beskriv behovet av kamerabevakningen skriftligt. Om syftet är att förebygga, upptäcka eller utreda brott, krävs som huvudregel att platsen är brottsutsatt. Då behöver du beskriva vilka brott och incidenter som har inträffat där, en så kallad incidentrapportering. Bedöm samtidigt vilka risker för människors integritet som bevakningen medför. Ett sätt att bedöma en planerad kamerabevakning är att göra en konsekvensbedömning av den tilltänkta bevakningen. Ibland är du skyldig att göra en sådan. Allt detta behövs för att säkerställa att kamerabevakningen är nödvändig och proportionerlig.

4. Värna om integriteten

Det finns flera sätt att minska intrånget i integriteten för den som blir kamerabevakad. Till exempel kan du begränsa kamerans upptagningsområde, tiden för bevakningen, lagringstiden och säkerheten för personuppgifter vid bevakningen. Du kan välja mellan bildinspelning och realtidsbevakning, men tänk på att bildinspelning innebär ett större integritetsintrång än att bevaka i realtid och bör därför användas med större försiktighet. På så sätt uppfyller du också principerna om uppgifts- och lagringsminimering.

5. Informera om bevakningen

Du är skyldig att informera om att en plats är kamerabevakad, till exempel genom en tydlig skylt. På skylten ska det framgå vem som bedriver bevakningen och kontaktuppgifter till denna, syftet med bevakningen och att de registrerade har vissa rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Även uppgifter som kan överraska den som blir bevakad ska finnas med på skylten, till exempel om ljud spelas in eller om bevakningsmaterialet lagras utanför EU. Du ska också ge mer fullständig information, till exempel på en webbplats. Det ska vara möjligt att ta del av den fullständiga informationen på ett icke-digitalt sätt, till exempel via ett telefonnummer eller på en affisch på platsen.

6. Integritetsfrämjande teknik kan hjälpa användaren att göra rätt

Allt fler företag utvecklar teknik som ökar skyddet för den personliga integriteten. Några exempel är digital maskering eller att försvåra identifiering av människor i bild. När du som företagare utvecklar tekniken tänk på att underlätta för användaren att göra rätt och följa regelverket, till exempel genom att från början bygga in dataskydd i tekniken.

Kamerabevakning innebär oftast att du behandlar personuppgifter (att man kan identifiera personer direkt eller indirekt). Oftast sker det genom insamling, överföring, bearbetning och lagring av bildmaterial. Det innebär att du behöver följa dataskyddsförordningen.

Tekniken innebär också ofta personbevakning (när personer utan större osäkerhet går att känna igen). Det innebär att du även måste följa kamerabevakningslagen. Om du lägger på integritetsfrämjande teknik i en videoanalys i efterhand minskar däremot oftast integritetsintrånget på platsen, vilket kan innebära att kamerabevakningen blir tillåten.

I värmekameror och andra sensorer går det ofta att anpassa hur tydlig bild som tekniken ska fånga. Beroende på hur tydlig bilden är kan den innebära personbevakning eller behandling av personuppgifter. Du kan också anpassa hur bevakning sker eller försvaga upplösningen i sensorerna så att bevakningen inte innebär att personuppgifter behandlas alls. Om du inte behandlar personuppgifter och inte bedriver personbevakning, behöver du inte följa reglerna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Inledning

Den här vägledningen är tänkt att underlätta och vara ett stöd i det praktiska arbetet med kamerabevakning. Vägledningen riktar sig till alla de verksamheter som kamerabevakar redan i dag och till dem som planerar att kamerabevaka framöver.

Kapitel 3 beskriver ansökningar och beslut mer i detalj inom ett antal områden, för att ge vägledning till olika aktörer. Nytt för den här vägledningen är att vi även beskriver vad som gäller när kamerabevakning utförs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hennes eller hans hushåll. Det gör vi eftersom IMY tar emot en stor mängd klagomål från privatpersoner som uppger att en grannes bevakningskamera riktas mot den egna fastigheten.

I denna vägledning redogör vi för den praxis som hittills utarbetats genom IMY:s tillståndsbedömningar, tillsyner och domstolsprocesser samt ger övergripande information om vad som gäller vid kamerabevakning. Vi föreslår också en arbetsgång för verksamheter som planerar att kamerabevaka.

Vägledningen är en uppdaterad och utvidgad version av *Vägledning vid kamerabevakning* (IMY rapport 2021:2). Den är också en del av IMY:s rapportserie där myndigheten regelbundet beskriver och analyserar inflödet av ärenden.¹

På webbplatsen www.imy.se finns våra rapporter för nedladdning under rubriken Publikationer.

Vägledningens disposition

Vägledningen inleds med ett antal rekommendationer som stöd till alla de verksamheter som kamerabevakar eller planerar att kamerabevaka. Sedan följer tre kapitel.

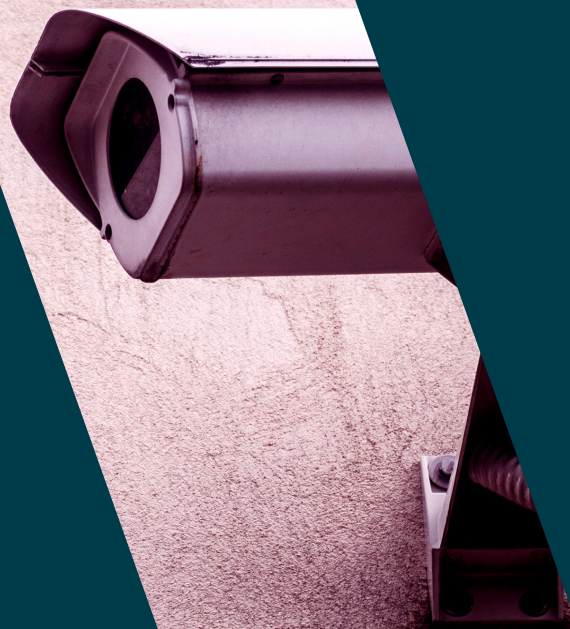
Kapitel 1 innehåller övergripande information om vad som gäller vid kamerabevakning och vägledning med förslag på arbetsgång för verksamheter som planerar att kamerabevaka. Här hittar du bland annat information om gällande regelverk och avsnitt som kan vara till nytta i din bedömning av om kamerabevakning är tillåten.

Kapitel 2 redogör för statistik över inflödet av tillståndsansökningar till IMY och IMY:s beslut under perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023. Här hittar du bland annat uppgifter om hur många tillstånd till kamerabevakning IMY har beviljat, delvis beviljat eller avslagit och vilken typ av kamerabevakning som IMY har beviljat.

---

1. Andra rapporter i rapportserien behandlar dataskyddsarbetet i praktiken (2023:1), digital integritet (2022:3), klagomål till IMY (2022:2) och anmälda personuppgiftsincidenter (2023:2).

Kapitel 1. Kamerabevakning – det här gäller

Kamerabevakning i Sverige regleras framför allt av bestämmelser i dataskyddsförordningen² och kamerabevakningslagen (2018:1200). Lagstiftningen har genomgått stora förändringar de senaste åren och ytterligare utredningar avseende reglerna för kamerabevakning pågår.³

Kamerabevakning – det här gäller

Dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen styr

Dataskyddsförordningen innehåller de viktigaste bestämmelserna för kamerabevakning. Den reglerar all personuppgiftsbehandling, även kamerabevakning. I den finns till exempel bestämmelser om grundläggande principer, rättslig grund och registrerades rättigheter. Dataskyddsförordningen innehåller även bestämmelser om de *korrigerande befogenheterna*, till exempel administrativa sanktionsavgifter och förelägganden, som IMY kan använda vid överträdelse av förordningen. Dataskyddsförordningen började tillämpas den 25 maj 2018 och är en EU-förordning som gäller som lag i Sverige. De brottsbekämpande myndigheterna som bedriver kamerabevakning för brottsbekämpande ändamål ska i stället följa brottsdatalagen (2018:1177) och respektive myndighets speciallagstiftning.

Kamerabevakningslagen kompletterar dataskyddsförordningen och brottsdatalagen. Den reglerar vissa frågor om kamerabevakning där dataskyddsförordningen lämnat utrymme för nationella regler om till exempel tillståndsplikt för viss kamerabevakning och information om kamerabevakning. Lagen slår fast att tystnadsplikt gäller för uppgifter om enskilda som samlats in genom kamerabevakningen och att de uppgifterna inte får spridas till obehöriga eller utnyttjas. När det gäller arbetsgivares beslut om kamerabevakning av en arbetsplats finns det också en hänvisning till bestämmelser om förhandlingsskyldighet i lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet. Kamerabevakningslagen gäller både verksamheter som måste ha tillstånd för kamerabevakning och de som inte behöver det.

Vad är kamerabevakning?

Med begreppet kamerabevakning avses att en tv-kamera, ett annat optisk-elektroniskt instrument eller jämförbar utrustning, utan att manövreras på platsen, används på ett sätt som innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning.

Utän att manövreras på platsen innebär att hanteringen av kamerautrustningen sker på ett ställe som är klart åtskilt från den plats där utrustningen finns. Att utrustningen sätts igång på stället eller fungerar med inbyggd automatik innebär inte att den manövreras på platsen. Utrustning som däremot finns i användarens omedelbara närhet och styrs av användaren är manövrerad på platsen. Kamerabevakningslagen omfattar därför inte handhållna kameror eller liknande utrustning och inte heller så kallade kroppsburna kameror, till exempel en kamera som är fäst i en persons kläder eller monterad på en hjälm. Då gäller enbart dataskyddsförordningen eller brottsdatalagen med speciallagstiftningar.

Personbevakning innebär att personer kan identifieras genom bevakningen. Det ska gå att se kännetecken som gör att det är möjligt att skilja de personer som iakttas från andra utan större osäkerhet, till exempel genom att hela personen eller ansiktet syns tydligt. Även sådant som utmärkande klädsel, speciella kropps rörelser eller särskild kroppsbyggnad kan möjliggöra identifiering. Personbevakning är ett snävare begrepp än personuppgiftsbehandling, som omfattar andra personuppgifter än bilder på människor.

Varaktig personbevakning innebär bevakning med en kamera som under en längre tid är placerad på eller riktad mot en plats där människor normalt vistas, till exempel på ett torg eller i ett väntrum. IMY har beviljat tillstånd till kamerabevakning i samband med två cityfestivaler som pågick under några dagar. Även kortare tidsperioder än så kan innebära varaktig personbevakning.

Regelbundet upprepad personbevakning innebär att personbevakningen sker vid flera tillfällen. I första hand ska det vara fråga om tillfällen relativt nära varandra i tiden, men även bevakning vid mer utspridda tillfällen kan betraktas som regelbunden om det är en systematisk användning av bevakningsutrustning. Därmed omfattas exempelvis kameror som är monterade på drönare, om användningen innebär att människor ofta passerar i kamerans upptagningsområde på ett sätt som gör att det går att identifiera dem. På samma sätt omfattas kameror som riktas ut från ett fordon, så länge kameran inte kan anses vara manövrerad på platsen. Även utplacering och användning av kameror på platser där människor passerar mer sällan men med viss regelbundenhet omfattas av lagens tillämpningsområde, exempelvis i närheten av en gångstig i skogen.

2. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).
3. 2023 års kamerabevakningsutredning (Ju 2023:01).

Syftet med användningen av kamerautrustningen saknar betydelse för om lagen är tillämplig eller inte. Lagen är tillämplig både när kameror används för att bevaka människor och för andra syften, om människor som går att identifiera under en längre tid eller någorlunda regelbundet kommer in i kamerans upptagningsområde.

Tillståndsplikt vid kameraövervakning

Du behöver söka tillstånd om kamerabevakningen

- gäller personbevakning, är varaktig eller regelbundet upprepad och inte manövreras på platsen
- sker på en plats dit allmänheten har tillträde
- utförs av en myndighet eller någon annan som utför en uppgift av allmänt intresse.

IMY ansvarar för att besluta om tillstånd till kamerabevakning och utövar tillsyn över att kamerabevakningslagen följs. Innan kamerabevakningslagen infördes den 1 augusti 2018 ansvarade länsstyrelserna för beslut om tillstånd till kamerabevakning och hade ett visst tillsynsansvar.

När behöver jag söka tillstånd?

Plats dit allmänheten har tillträde är platser som enskilda kan och får uppehålla sig på, till exempel gator, torg, parker, transportmedel för allmänna kommunikationer, ankomst- och avgångshallar samt allmänna utrymmen på myndigheter, vårdinrättningar och simhallar. Ibland är det svårt att avgöra om allmänheten har tillträde till en plats eller inte, men begreppet ska tolkas brett enligt rättspraxis och förarbeten. Trots att dörrar är låsta och tillträdet rent fysiskt är begränsat kan allmänheten ändå anses ha tillträde till platsen.

Myndigheter är samtliga statliga och kommunala organ, utom riksdagen samt kommun- och landstingsfullmäktige. Kommunala och statliga bolag är inte myndigheter, även om de utövar offentlig makt och ofta kan vara tillståndspliktiga i egenskap av aktörer som utför en uppgift av allmänt intresse. Tillståndskravet för myndigheter gäller oavsett vilken typ av verksamhet kamerabevakningen används i och vad syftet med den är, förutsatt att det rör sig om personbevakning av utrymmen som allmänheten har tillträde till.

Även enskilda aktörer som har förvaltningsuppgifter eller som ägnar sig åt myndighetsutövning omfattas av tillståndskravet. Det gäller när man utför *en uppgift av allmänt intresse* som följer av lag eller författning, kollektivavtal eller beslut som meddelats med stöd av lag eller författning. Kravet på tillstånd gäller därmed även inom stora delar av hälso- och sjukvård, förutsatt att det

rör sig om bevakning av utrymmen som allmänheten har tillträde till. Tillståndskravet omfattar även kamerabevakning av skolområden dit allmänheten har tillträde, även om skolan drivs av en privat aktör.

När behöver jag inte söka tillstånd?

Privata aktörer som inte utför en uppgift av allmänt intresse behöver inte söka tillstånd för kamerabevakning. Det gäller för i princip alla privatpersoner som bedriver kamerabevakning och för de allra flesta andra privata aktörer, som företag och ideella föreningar. Tillstånd krävs inte om bevakningen avser en plats dit allmänheten inte har tillträde. Det gäller oavsett om det är en myndighet eller en privat aktör som bedriver bevakningen.

Även om du inte behöver söka tillstånd för bevakningen behöver den ändå uppfylla kraven i dataskyddsregleringen. Om du vill bevaka en plats dit allmänheten inte har tillträde, måste du själv bedöma om bevakningen är tillåten eller inte. Om IMY inleder tillsyn mot någon som bevakar platser dit allmänheten inte har tillträde, måste du som är ansvarig för bevakningen kunna visa hur du har bedömt att bevakningen är tillåten och hur du efterlever övriga bestämmelser i dataskyddsförordningen.

Om du använder kameran för enstaka fall av kortvarig personbevakning, behöver du inte söka tillstånd. Det gäller till exempel kameror som används på svårtillgängliga platser utomhus eller som placeras för att kontrollera en industriell tillverkningsprocess, där människor normalt inte ska befinna sig, även om någon vid ett enstaka tillfälle kan göra det. Den som använder en kamerautrustad drönare kan undvika att personer varaktigt eller upprepat fångas av kameran så att de blir möjliga att identifiera. Det kan man exempelvis göra genom att kameran bara är påslagen på en viss höjd eller stängs av när människor som går att identifiera kommer in i kamerans upptagningsområde.

I kamerabevakningslagen finns även bestämmelser om undantag från tillståndskravet för vissa aktörer eller för vissa typer av bevakning. Det har medfört att färre verksamheter behöver tillstånd till att kamerabevaka. Till exempel behövs inget tillstånd för

- bevakning av de brottsbekämpande myndigheterna Kustbevakningen, Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket
- bevakning i kollektivtrafiken om syftet är brottsbekämpande, att upprätthålla allmän ordning och säkerhet eller förhindra eller begränsa olyckor
- bevakning i eller i anslutning till lokaler för postverksamhet och i butikslokaler för apoteksverksamhet, om bevakningen sker i ett brottsbekämpande syfte.

Du som kamerabevakar din egen bostad eller din tomt omfattas varken av bestämmelserna i dataskyddsförordningen eller kamerabevakningslagen. Undantaget gäller bara kamerabevakning inom den privata sfären, det vill säga verksamhet av rent privat natur. Bevakningen får alltså inte omfatta en plats dit allmänheten har tillträde, till exempel vägen utanför någon annans privata tomt eller sfär. Filmmaterialet får inte heller spridas till en större krets, till exempel på sociala medier.

Så ansöker du om tillstånd till kamerabevakning

I kamerabevakningslagen framgår vad en ansökan om tillstånd till kamerabevakning ska innehålla.

Beskriv bevakningen

Beskriv kamerabevakningen, utrustningen som ska användas, var utrustningen ska placeras, det område eller typ av område som ska bevakas och tiderna för bevakningen. Vilka områden som ska bevakas illustrerar du bäst med en ritning där du markerar upptagningsområdet för respektive kamera. Om det är svårt att beskriva vad som kommer att omfattas av bevakningen, kan det underlätta att också skicka in bilder som visar vad kamerorna kommer att filma. Om du inte alls uppgett var bevakningen ska ske och under vilka tider, kan IMY avvisa din ansökan.

Förklara syftet

Beskriv kamerabevakningens syfte samt bedöm behovet av bevakningen och bevakningens *proportionalitet*. Det innebär bland annat att du ska bedöma riskerna för intrång i den personliga integriteten och vilka åtgärder du planerar för att hantera riskerna.

Gör en incidentrapport om platsen är brottsutsatt

Om bevakningen ska bedrivas för att förebygga, upptäcka eller utreda brott, krävs som huvudregel att platsen är brottsutsatt. För att beskriva på vilket sätt platsen är brottsutsatt behöver du redogöra för vilka brott och incidenter som har inträffat där, en så kallad *incidentrapport*. Av incidentrapporten bör det framgå vad som har hänt, på vilken adress eller plats, vilket datum, veckodag och tidpunkt på dygnet incidenterna har inträffat. Tala om ifall händelsen har polisanmälts, men skicka inte in enskilda polisanmälningar till IMY som huvudregel. Många glömmar att skicka in incidentrapporten tillsammans med anmälan och måste komplettera – det förlänger handläggningstiden. Vi har därför tagit fram en mall som du kan använda när du ska göra en incidentrapport. Dokumentet finns på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Bifoga ett yttrande om bevakningen gäller en arbetsplats

Om din ansökan gäller en arbetsgivares bevakning av en arbetsplats, ska du bifoga ett yttrande från

skyddsombud, skyddskommitté eller en organisation som företräder arbetstagarna på arbetsplatsen. Utan yttrandet är din ansökan inte komplett. Vi har då inte möjlighet att pröva din ansökan och måste avvisa den.

Säkerställ att kamerabevakningen är tillåten

Även om du inte behöver söka tillstånd för kamerabevakning, måste du säkerställa att den är tillåten. Till exempel måste den som är personuppgiftsansvarig ta hänsyn till de grundläggande principerna i dataskyddsförordningen och ha en rättslig grund för personuppgiftsbehandlingen som sker genom kamerabevakning. Exempel på laglig grund är att bevakningen är nödvändig för att utföra en uppgift av allmänt intresse eller att behandlingen är nödvändig efter en intresseavvägning.

Personuppgiftsansvarig är den person eller organisation (till exempel aktieföretag, stiftelse, förening eller myndighet) som bestämmer vilka syften kamerabevakningen har och hur den ska gå till.

Kontrollera att du följer grundläggande principer

Innan du börjar kamerabevaka behöver du säkerställa att bevakningen följer de grundläggande principerna vid personuppgiftsbehandling. Det är den personuppgiftsansvarige som ansvarar för att reglerna i dataskyddsförordningen följs och ska också kunna visa det, enligt principen om ansvarsskyldighet i artikel 5.2 i dataskyddsförordningen. De grundläggande principerna är:

- Bevakningen ska vara laglig, korrekt och ske på ett öppet sätt (artikel 5.1 a).
- Bevakningen får bara ske för på förhand fastställda, berättigade ändamål och inspelat material får sedan inte vidarebehandlas för ändamål som är oförenliga med bevakningsändamålen man fastställt (artikel 5.1 b). Exempel på berättigade ändamål är att förebygga brott eller förhindra olyckor.
- Bevakning får inte ske av större områden eller under andra och längre tider än vad som är nödvändigt (artikel 5.1 c).
- Personuppgifterna som genom kamerabevakningen behandlas ska vara riktiga och, om nödvändigt, uppdaterade (artikel 5.1 d).
- Materialet får inte sparas längre än nödvändigt (artikel 5.1 e).
- Lämpliga tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder ska tillämpas för kamerabevakningen (artikel 5.1 f).

Bevakningen måste ha rättslig grund

Det behöver finnas en rättslig grund för kamerabevakningen. För myndigheter kan behandlingen till exempel vara nödvändig vid utförandet av en uppgift av allmänt intresse (artikel 6.1 e). För privata aktörer kan behovet av bevakningen efter en intresseavvägning väga tyngre än de registrerades intressen eller grundläggande rättigheter och friheter (artikel 6.1 f). För att kamerabevakningen ska kunna ske med stöd av att den är nödvändig för att fullgöra en rättslig förpliktelse (artikel 6.1 c) krävs att den rättsliga förpliktelsen – som ska följa av lag eller annan författning, av kollektivavtal, eller av beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning – är tydlig och precis. Ju större intrång som bevakningen innebär desto mer preciserad och tydlig måste den fastställda förpliktelsen vara.

Samtycke är sällan en lämplig rättslig grund vid kamerabevakning, eftersom samtycke behöver hämtas in före bevakningen och när som helst kan återkallas. Det är även ofta svårt att förutse vilka personer som kommer att träffas av bevakningen. Inte heller på en arbetsplats, där kamerabevakningen påverkar några få anställda, räcker samtycke som rättslig grund, eftersom det finns ett beroendeförhållande mellan de anställda och arbetsgivaren.

Gör en konsekvensbedömning och begär förhandssamråd

En konsekvensbedömning för att bedöma riskerna vid bevakningen kan vara till hjälp i bedömningen av om en kamerabevakning är tillåten eller ej. I vissa fall är du skyldig att göra en konsekvensbedömning, till exempel om kamerabevakningen sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter och friheter på grund av bevakningens omfattning, sammanhang och ändamål. I konsekvensbedömningen ska du bland annat bedöma

- om bevakningen är nödvändig och proportionerlig i förhållande till syftet.
- vilka risker för enskilda som finns.
- vilka åtgärder du planerar för att hantera riskerna och följa dataskyddsförordningen.

Om kamerabevakningen är en systematisk övervakning av en allmän plats i stor omfattning är du skyldig att göra en konsekvensbedömning, enligt dataskyddsförordningen. Även i andra fall kan det vara sannolikt att kamerabevakningen leder till hög risk för enskilda, till exempel om den gäller barn och anställda, känsliga personuppgifter enligt artikel 9 i dataskyddsförordningen eller uppgifter som är av mycket personlig karaktär.

Det kan också krävas om du ska använda ny teknik.⁴

Ibland behöver du begära förhandssamråd med IMY. Det gäller om det fortsatt finns en hög risk för enskilda trots de åtgärder som är planerade för bevakningen i

konsekvensbedömningen. Om du däremot måste söka tillstånd för kamerabevakningen sker förhandssamrådet inom tillståndsprövningen och behöver inte genomföras separat. Läs mer om konsekvensbedömningar och förhandssamråd på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Informera om kamerabevakningen

Du är skyldig att informera om att en plats är kamerabevakad, till exempel genom en tydlig skylt. På skylten ska det framgå vem som bedriver bevakningen med kontaktuppgifter, syftet med bevakningen och att de registrerade har vissa rättigheter enligt dataskyddsförordningen. Även uppgifter som kan överraska den som blir bevakad ska finnas med på skylten, till exempel om bevakningsmaterialet lagras utanför EU, om ljud spelas in och hur länge materialet sparas. Du ska också ge en mer fullständig information, till exempel på en webbplats. Det ska samtidigt vara möjligt att ta del av den fullständiga informationen på ett icke-digitalt sätt, till exempel via ett telefonnummer eller på en affisch på platsen.

Huvudregeln är att informera på en skylt, men du kan också informera direkt till dem som kan omfattas av bevakningen. Skyldigheten att informera regleras i artiklarna 12 och 13 i dataskyddsförordningen samt i kamerabevakningslagen.

Informera om det viktigaste på skylten, till exempel

- syftet med kamerabevakningen.
- den personuppgiftsansvarigas identitet.
- kontaktuppgifter till den personuppgiftsansvariga och dataskyddsombudet, om det finns ett sådant.
- en upplysning om att de bevakade har rättigheter enligt dataskyddsförordningen.
- sådant som kan tänkas överraska den som blir bevakad, till exempel om bevakningsmaterialet lagras utanför EU eller om ljud tas upp.
- hur länge materialet sparas (om det behövs).
- information om var den bevakade kan vända sig för att få övrig information om bevakningen.

---

4. En konsekvensbedömning ska göras i de fall som framgår av artikel 35 i dataskyddsförordningen eller om den planerade behandlingen innefattar minst två av punkterna i IMY:s förteckning enligt artikel 35.4, se <https://www.imy.se/globalassets/dokument/ovrigt/forteckning---konsekvensbedomningar.pdf>.

Bild 1 visar en skylt som Europeiska dataskyddstyrelsen (EDPB) har tagit fram. Skylten är ett exempel och du behöver inte utforma skylten exakt så. Du kan till exempel behålla en befintlig skylt om du informerar om kamerabevakningen i direkt anslutning till den.

Placera skylten i ögonhöjd så att det blir tydligt att ett område är bevakat innan någon går in där. Om det finns flera olika ingångar till ett bevakat område – se till att varje ingång har en separat skylt. Det behöver inte framgå exakt var varje kamera är placerad, så länge det är tydligt vilket område som är bevakat.

Se till att ge mer fullständig information om kamerabevakningen, till exempel på en webbplats eller en affisch. Informationen ska innehålla:

- namn och kontaktuppgifter till personuppgiftsansvarig och dennes företrädare (i förekommande fall).
- kontaktuppgifter till dataskyddsombud (om det finns ett).
- syftet med kamerabevakningen.
- den rättsliga grunden.

- om den rättsliga grunden är artikel 6.1 f (intresseavvägning) ska du även beskriva den personuppgiftsansvarigas eller tredje mans berättigade intresse.
- mottagare eller kategorier av mottagare som ska ta del av uppgifter (om det behövs).
- hur länge bevakningsmaterialet lagras, eller de kriterier som finns för att fastställa hur länge bevakningsmaterialet ska lagras.
- vilka rättigheter de registrerade har i förhållande till den som bedriver bevakningen, till exempel att begära tillgång till bilder av sig själv eller få sina uppgifter raderade.
- att de registrerade kan klaga hos IMY
- om en skyldighet att kamerabevaka finns enligt avtal eller lag.
- om det är någon annan som ska ta del av det insamlade materialet.
- om uppgifterna kommer att överföras till tredjeland.
- om uppgifterna kommer att användas för automatiserat beslutsfattande.

Bild 1. Informationsskylt om kamerabevakning

Kamerabevakning!

Ytterligare information finns tillgänglig via:

- Affisch på anslagstavla
- Kundtjänst
- Vår webbsida: www.bolaget.se/kamerabevakning

Namn på personuppgiftsansvarig (och om tillämpligt dennes företrädare)
Bolaget AB

Kontaktuppgifter, inklusive kontaktuppgifter till eventuell dataskyddsombud

Bolaget AB, Gatan 1, 123 45, Staden
www.bolaget.se, +468 111 11 11

Information om den behandling som har störst konsekvenser för den registrerade, till exempel lagringstid av inspelat material, överföring eller publicering av bevakningsmaterial till tredje part:

Vi lagrar material i tre (3) dagar.

Ändamål med kamerabevakningen

Vi kamerabevakar i syfte att förhindra och utreda brott.

Registrerades rättigheter

Som bevakad kan du utöva flera rättigheter, särskilt rätten att få tillgång till eller radering av dina personuppgifter.

För ytterligare information om denna kamerabevakning, inklusive dina rättigheter, se den personuppgiftsansvarigas fulla information genom de alternativ som finns presenterade till vänster.

Bilden visar hur en informationsskylt kan se ut enligt EU:s riktlinje om kamerabevakning.

Vägledning vid bedömning av rättslig grund och anpassning av bevakningen

Kamerabevakning innebär nästan alltid ett intrång för enskilda. Oavsett om det krävs tillstånd för kamerabevakningen eller inte är det viktigt att begränsa bevakningen så mycket det går och bara bevaka det som är absolut nödvändigt för att uppnå ändamålet.

I en tillståndsprocess kan det få inverkan på om ansökan beviljas, delvis beviljas eller avslås. För kamerabevakning som inte behöver tillstånd ska personuppgiftsansvarig själv göra en bedömning av om bevakningen är tillåten utifrån reglerna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen. Personuppgiftsbehandlingen som kamerabevakningen innebär måste bland annat ha stöd i en rättslig grund.

För privata aktörer kan den rättsliga grunden vara intresseavvägning (artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen). Vid en intresseavvägning behöver du säkerställa att det finns

- ett berättigat intresse för kamerabevakningen,
- att bevakningen är nödvändig för ett ändamål som rör det berättigade intresset och
- att den bevakade personens intresse av skydd för sina personuppgifter inte väger tyngre än det berättigade intresset.

Berättigat intresse

Inte alla tänkbara intressen som skulle kunna uppnås eller skyddas genom kamerabevakning kan anses vara berättigade. Ett berättigat intresse är ett intresse som, i allmänhet, åtnjuter rättsordningens skydd eller i övrigt anses som legitimt, etiskt eller försvarbart. Det berättigade intresset måste vara verkligt och behovet måste vara aktuellt vilket innebär att det inte får vara fiktivt eller spekulativt.⁵ Ett berättigat intresse måste också vara tillräckligt tydligt formulerat för att kunna vägas mot den enskildes intressen eller grundläggande rättigheter och friheter. Exempel på berättigade intressen kan vara att förhindra, upptäcka, utreda och lagföra brott eller att upptäcka och förhindra verkningar av olyckor.

Använd följande frågor som ledning:

- Varför behövs kamerabevakning, finns det ett berättigat intresse?
- Är det tillräckligt tydligt formulerat så att enskilda kan förstå i vilket intresse ni bevakar?

Är kamerabevakningen nödvändig för ändamålet?

Kamerabevakningen måste också vara nödvändig för ett ändamål som rör det berättigade intresset. Det innebär att det berättigade intresset inte rimligen kan skyddas lika effektivt på andra, mindre integritetskänsliga sätt.

Du behöver därför först bedöma om du genom andra mindre integritetskänsliga åtgärder kan skydda det intresse som du tänkt att kamerabevakningen ska skydda. Om du till exempel vill förhindra att obehöriga tar sig in i en lokal kan ett inpasseringssystem med låsta dörrar vara en mindre integritetskänslig och mer effektiv åtgärd som löser era problem, istället för att kamerabevaka entrédörren. Nödvändighetskriteriet kan dock anses vara uppfyllt om det bidrar till effektivisering.

I bedömningen av om bevakningen är nödvändig för det berättigade intresset ska du också beakta principen om uppgiftsminimering, som innebär att de uppgifter som samlas in ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till de ändamål för vilka de behandlas. Du kan minimera uppgifterna som samlas in genom att till exempel begränsa kamerans upptagningsområde eller begränsa tiderna för bevakningen.

Om kamerabevakningen har ett brottsförebyggande syfte kan du ställa dig följande frågor:

- Vilka typer av brott och incidenter har inträffat på platsen?
- Hur ofta inträffar det brott eller incidenter på platsen?
- Hur allvarig är brottsligheten och vilka konsekvenser leder brottsligheten till?
- Är brottsligheten koncentrerad till vissa tider på dygnet eller veckodagar eller till vissa platser?

Väger intresset av bevakningen tyngre än bevakade personens intresse av skydd för sina personuppgifter?

Om du har konstaterat att du har ett berättigat intresse som inte kan uppnås på andra, mindre integritetskänsliga sätt och du har begränsat bevakningen till de platser och de tider det är nödvändigt att bevaka ska du slutligen väga bevakningsintresset mot intresset att inte bli filmad hos de som ska bevakas. Du måste utvärdera riskerna för intrång i de bevakades rättigheter. Intresset av att inte bli filmad kan variera beroende på vilket område som filmas och hur utsatt personen är i den situationen. Ytterligare en faktor som spelar roll är om personen rimligen kan förvänta sig att bli kamerabevakad på den plats som kameran filmar. Det spelar också in hur bevakningen går till och hur många som har tillgång till uppgifterna som spelas in och formerna för åtkomst till dessa.

---

5. EDPB:s riktlinjer 3/2019, punkt 20.

Använd följande frågor som ledning:

- Hur många kommer att träffas av bevakningen?
- Kan personerna förvänta sig att bli kamerabevakade på platsen?
- Vilken typ av information är det vi samlar in genom kamerabevakningen?

Myndigheters kamerabevakning

I de flesta fall behöver myndigheter ansöka om tillstånd för sin kamerabevakning och då prövar vi på IMY i tillståndsförfarandet om bevakningen är tillåten eller inte. I vissa situationer behöver dock myndigheter inte ansöka om tillstånd för sin kamerabevakning, exempelvis om bevakningen ska ske av platser dit allmänheten inte har tillträde. Myndigheten måste då själv göra en bedömning av om bevakningen är tillåten och bland annat utreda om det finns en rättslig grund för behandlingen.

Myndigheter kan inte använda sig av den rättsliga grunden intresseavvägning när de fullgör sina uppgifter. Däremot kan myndigheter stödja sin bevakning på den rättsliga grunden uppgift av allmänt intresse (artikel 6.1 e i dataskyddsförordningen). Uppgiften av allmänt intresse ska följa av lag eller annan författning, av kollektivavtal eller beslut som har meddelats med stöd av lag eller annan författning. Vid bedömningen av om en arbetsuppgift följer av exempelvis en lagbestämmelse är dock inte bara lagtextens ordalydelse avgörande. Förarbeten, bestämmelsens syfte och den rättsliga kontext som bestämmelsen finns i behöver beaktas. Den uppgift av allmänt intresse som ska ligga till grund för bevakningen måste dock vara tillräckligt tydlig och precis så att den som bevakas kan förstå med vilket lagligt stöd bevakningen sker.

Utöver kravet på att uppgiften av allmänt intresse ska följa av nationell rätt eller unionsrätt måste behandlingen även vara nödvändig för att utföra uppgiften av allmänt intresse och proportionell i förhållande till det mål man vill uppnå. Läs mer om nödvändighetsbedömningen ovan. Bedömningen av om behandlingen är proportionerlig sker lämpligen i samband med bedömningen av om behandlingen är nödvändig.

Använd följande frågor som ledning:

- Är uppgiften av allmänt intresse fastställd i nationell rätt eller unionsrätten?
- Är uppgiften tillräckligt tydlig och precis?
- Är bevakningen nödvändig och proportionerlig?

Begränsa kamerans upptagningsområde

Oavsett rättslig grund och oberoende av om bevakningen behöver tillstånd eller inte får du inte behandla mer information än vad som är nödvändigt för att uppnå syftet med bevakningen. Det är en grundläggande princip vid all personuppgiftsbehandling (principen om uppgiftsminimering) och utgör en del i bedömningen

av om bevakningen är nödvändig. Du behöver därför begränsa upptagningsområdet för bevakningskameran till att bara omfatta just det som syftet med bevakningen kräver. Maskera kamerabilden för känsliga områden inom bevakningsområdet, till exempel bostäder, platser där människor vistas för avkoppling, nöje, fritidsaktiviteter eller liknande, om det inte går att utesluta dem från bevakningen.

Använd följande frågor som ledning:

- Vilken typ av område är det som bevakas?
- Vad för typ av verksamhet sker på platsen?
- Varför befinner sig människor på platsen – avkoppling och återhämtning eller lek och fritidsaktiviteter?
- Är platsen en arbetsplats?
- Vilka personer eller personkretsar rör sig på platsen? Vuxna, barn eller blandat?
- Hur länge brukar människor uppehålla sig på platsen?
- Kan du begränsa området som är tänkt att bevakas, så att intrånget i den personliga integriteten minskar?

Begränsa tiden för bevakningen

På samma sätt ska du begränsa tiderna för bevakningen till vad som är nödvändigt för att uppnå ändamålet. Om du vill förebygga, upptäcka eller utreda brott med hjälp av kamerabevakningen, behöver du ta hänsyn till när brott och incidenter tidigare har inträffat. Om det bara eller mest har inträffat incidenter under kvälls- och nattetid, kan du begränsa bevakningen till kvällar och nätter. Vill du i stället förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor i en verksamhet som bara bedrivs på dagen, kan du begränsa kamerabevakningen till dagen. Att begränsa bevakning i tid är viktigt, så att man inte samlar in mer uppgifter än vad som är nödvändigt för det berättigade intresset.

Använd följande frågor som ledning:

- Ser behovet av bevakning olika ut på vardagar och helger? När är behovet störst respektive minst?
- Vilken tid på dygnet behövs bevakning? Under vilka tider är behovet störst respektive minst?
- Finns det behov av kamerabevakning dygnet runt? Eller kan du begränsa bevakningen till tider när intrånget i den personliga integriteten är mindre?

Bildinspelning eller realtidsbevakning?

Ska du använda bildinspelning eller ska du bara visa filmmaterialet i realtid? Ska någon titta på filmen i realtid dygnet runt? Eller ska åtkomst till filmmaterialet bara vara tillåten vid en dokumenterad incident? Bildinspelning är i regel ett större intrång i integriteten än realtidsbevakning. Se därför till att det finns tydliga instruktioner för vem eller vilka som har tillgång till bildmaterialet och i vilka situationer det är tillåtet att titta på inspelat material.

Använd följande frågor som ledning:

- Vilken typ av bevakning är nödvändig för att nå syftet?
- Behövs bildinspelning eller räcker realtidsbevakning?
- Är det tillräckligt att bevakas vid ett aktiverat överfallslarm?
- Väger ditt behov tillräckligt tungt för det? Det är inte tillåtet att spela in eller avlyssna ljud som huvudregel.

Lagra inte filmmaterialet längre än nödvändigt

Om du ska spara filmmaterialet, får du inte lagra det under längre tid än vad som är nödvändigt. Spara inte filmmaterial längre tid än ett par dagar som huvudregel. Längre lagringstid än 72 timmar kan vara godtagbart, men då måste du motivera det särskilt. Ju längre tid du lagrar, desto mer argument krävs för att motivera lagringen.

Använd följande frågor som ledning:

- Vilket syfte har bevakningen?
- Är syftet brottsförebyggande (inspelning är normalt tillåten för att utreda brott)?
- Hur lång tid tar det normalt att upptäcka en incident på platsen som ska bevakas?
- Hur lång tid tar det att ta hand om det inspelade materialet när en incident har upptäckts, till exempel skicka det till polisen?
- Finns det andra faktorer i verksamheten som kan motivera en längre lagringstid än 72 timmar?
- Finns det tydliga rutiner för att gallra det inspelade materialet?

Tänk på säkerheten

Vilka säkerhetsåtgärder som den personuppgiftsansvarige behöver vidta beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Åtgärderna ska göra att kamerabevakningen omges av lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder. Den tekniska säkerheten avser till exempel om filmmaterialet lagras lokalt i kameran eller om det finns fjärråtkomst. Den organisatoriska säkerheten handlar om vilken behörighetsbegränsning som finns inom och utom organisationen samt vilka rutiner för till exempel åtkomst och uppföljning organisationen har. Fler än nödvändigt ska inte ha behörighet att titta på filmmaterialet och det ska endast vara möjligt att titta på filmen för att uppnå syftet med bevakningen. Om syftet är att förebygga, upptäcka eller utreda brott bör åtkomst till filmmaterialet endast tillåtas efter en sådan incident.

Använd följande frågor som ledning:

- Om det går att få tillgång till bilder från kameran på distans, hur skyddas material på väg från kameran och var lagras det fysiskt? Vilken kryptering och lösenordshantering omfattas materialet av?
- Vilka har tillgång till det inspelade materialet? När får behöriga personer ta del av bildinspelningen? Finns riktlinjer och rutiner på plats och hur ser dessa ut?
- Vilka har åtkomst till bevakningen i realtid och i vilken omfattning? Hur ser rutinen ut? Var ska monitorn som visar realtidsbevakningen placeras?

Arbetsgång vid kamerabevakning

Här presenteras en vägledning med förslag på arbetsgång för verksamheter som planerar att kamerabevaka.

Bild 2. Förslag på arbetsgång

Bestäm ändamålet – varför vill ni kamerabevaka?

Syftet med bevakningen utgör *bevakningsintresset*, till exempel bevakning i brottsförebyggande syfte eller för att förhindra olyckor.

Om ändamålet är brottsförebyggande → Dokumentera vad som har hänt på platsen.

Om ändamålet är att förhindra olyckor → Redogör för vilken risk som föreligger på platsen.

Är ändamålet eller ändamålen berättigade?

Identifiera rättslig grund och gör intresseavvägning

Den vanliga rättsliga grunden för personuppgiftsbehandling vid kamerabevakning för privata aktörer är intresseavvägning. För offentliga aktörer och andra som utför en uppgift av allmänt intresse är den rättsliga grunden istället ofta uppgift av allmänt intresse. Både när den rättsliga grunden är intresseavvägning och när den rättsliga grunden är uppgift av allmänt intresse ska en intresseavvägning göras innan en kamerabevakning påbörjas. En intresseavvägning består av följande delar.

1. Fastställ integritetsintrånget. Vilket intresse har en enskild person av att inte bli kamerabevakad på platsen? Det utgör *integritetsintresset*.
2. Fastställ behovet. Anledningen till att ni vill kamerabevaka utgör *bevakningsintresset*. Bevakningsintressen som särskilt ska beaktas vid kamerabevakning är i korthet att:
  - förebygga, upptäcka eller utreda brott,
  - förebygga, förhindra eller upptäcka störningar av allmän ordning och säkerhet
  - utöva kontrollverksamhet
  - förebygga, förhindra eller upptäcka olyckor samt
  - andra därmed jämförbara ändamål.¹
3. Väg dessa intressen mot varandra. Om bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset på platsen efter att anpassningar av bevakningen har gjorts för att minska integritetsintrånget är bevakningen tillåten.

Se mer i avsnittet *Vägledning vid bedömning av rättslig grund och anpassning av bevakningen*. Avsnittet börjar på sidan 13.

Anpassa bevakningen

När integritetsintresset har fastställts bör ni fundera på hur ni kan minska risken för de som bevakas för att begränsa intrånget. Tider på dygnet för bevakningen, räcker det att bevaka under kvällar och nätter eller endast vid larm? Vilket upptagningsområde är nödvändigt, behöver eventuella maskeringar av integritetskänsliga områden göras inom området? Behöver ni lagra material eller räcker det med en realtidsbevakning? Tänk på uppgiftsminimering, det är bara tillåtet att filma det som behövs för ändamålet – vill ni filma för mycket?

Begränsa lagringstiden

Om filmmaterial ska sparas får lagringstiden inte vara längre än nödvändigt. Uppgifterna ska raderas när de inte längre behövs för ändamålet. Om en lång lagringstid kan motiveras kan den vara tillåten. Vid en längre lagringstid måste dock motiveringen vara utförligare, särskilt om lagringstiden ska överstiga 72 timmar.

Föreligger tillståndsplikt för bevakningen?

Sök tillstånd!

Tillstånd till kamerabevakning krävs för myndigheter och andra som utför en uppgift av allmänt intresse, om de varaktigt eller regelbundet upprepat ska kamerabevaka på ett sätt som innefattar personbevakning på en plats dit allmänheten har tillträde. Se mer i avsnittet *Dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen styr*. Avsnittet börjar på sidan 8.

Informera om kamerabevakningen

Vilken information ska ni lämna och hur ska informationen lämnas? Information om bevakningen kan lämnas i två lager. Det första lagret är skylten och där ska den viktigaste informationen framgå. Det ska även finnas en hänvisning till var fördjupad information finns, det så kallade andra lagret. Se mer i avsnittet *Säkerställ att kamerabevakningen är tillåten*. Avsnittet börjar på sidan 10.

Skydda uppgifterna

Filmmaterialet kan behöva skyddas med kryptering eller andra säkerhetslösningar. Nivån på säkerheten ska vara lämplig utifrån situationen i det enskilda fallet. Det gäller både den tekniska säkerheten och den organisatoriska säkerheten. Organisatoriska säkerhetsåtgärder är till exempel rutiner för hantering och åtkomstbegränsningar avseende filmmaterialet.

Visa att ni gör rätt – dokumentera hur ni har tänkt

Kamerabevakning är som utgångspunkt en känslig typ av personuppgiftsbehandling då den ofta fångar en stor mängd information. För att säkerställa att bevakningen är laglig behöver att antal bedömningar göras. Bedömningarna bör dokumenteras skriftligen, bland annat för att möjliggöra för de som blir bevakade att få information om kamerabevakningen och för att säkerställa att på förhand uppställda rutiner följs. Dokumentation är också centralt för att kunna visa vilka avvägningar som gjorts, enligt principen om ansvarsskyldighet i dataskyddsförordningen.

Utvärdera er kamerabevakning regelbundet

Behovet av kamerabevakning måste ses över regelbundet. Om något har förändrats på den bevakade platsen eller om andra omständigheter har förändrats som gör att kamerabevakningen inte längre behövs eller bör justeras bör detta åtgärdas så snart som möjligt. Finns ett tillstånd till kamerabevakning kan en ansökan om ändring av tillståndet enligt 14 § kamerabevakningslagen behöva göras.

Mer information om kamerabevakning finns också i Europeiska dataskyddsstyrelsens (EDPB:s) riktlinje om kamerabevakning "Riktlinjer 3/2019 för behandling av personuppgifter genom videoenheter (version 2.0)", fastställd i januari 2020.

1. 8 § kamerabevakningslagen

Kapitel 2.

Ansökningar om tillstånd till kamerabevakning

Mellan 1 augusti 2018 och 30 juni 2023 har IMY totalt tagit emot nästan 2 600 ansökningar om tillstånd till kamerabevakning. Toppen för antalet ansökningar var 2020, när fler än 600 ansökningar lämnades in. Var tredje av de beslutade ansökningarna har IMY beviljat i sin helhet och var fjärde ansökan har beviljats delvis. Bara i ett fall av tio har IMY avslagit ansökan helt.

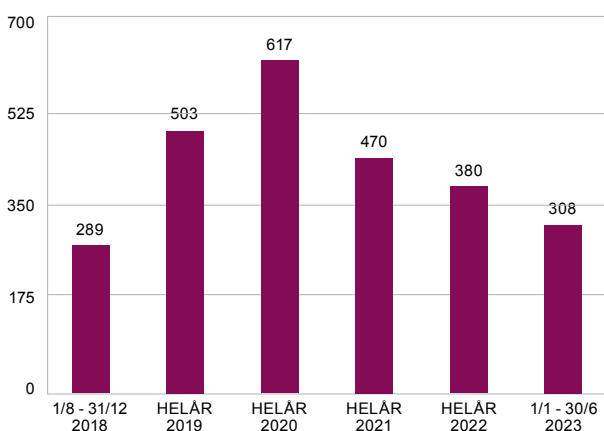
De flesta ansökningar kommer från skolor, följt av vårdinrättningar och fritidsanläggningar samt kommuner som vill bevaka gator och torg. Det vanligaste skälet för att söka tillstånd är att förebygga brott eller att öka tryggheten på platsen. I fem av tio fall när IMY beviljat eller delvis beviljat kamerabevakning har det inneburit bevakning både i realtid och med bildinspelning.

Nästan 2 600 ansökningar under 1 augusti 2018–30 juni 2023

Under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 tog IMY totalt emot cirka 2 600 ansökningar om tillstånd till kamerabevakning. Knappt 300 ansökningar kom in under 2018, cirka 500 under 2019, drygt 600 under 2020, drygt 450 under 2021, lite mindre än 400 under 2022 samt drygt 300 under första halvåret 2023.

Eftersom kamerabevakningslagen infördes den 1 augusti 2018 och denna sammanställning enbart omfattar första halvåret 2023 finns inte helårssiffror för åren 2018 och 2023. Det innebär att jämförelsen på årsbasis inte ger en helt rättvisande bild av utvecklingen. Det som går att säga är att antalet tillståndsansökningar ökade mellan 2019 och 2020, för att sedan minska fram till och med 2022.

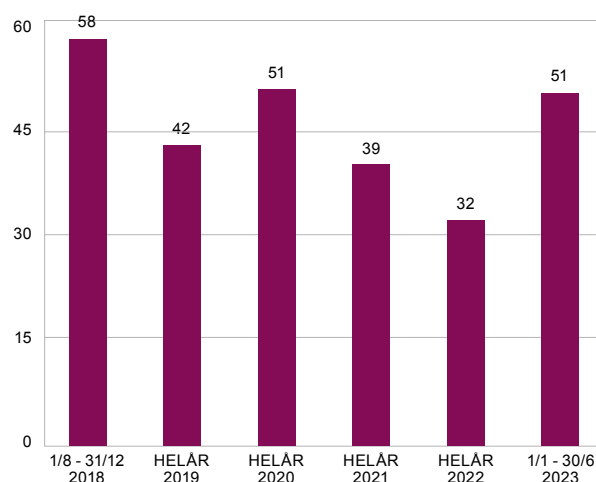
Diagram 1. Antal ansökningar om tillstånd till kamerabevakning som kommit in till IMY

Stapeldiagram som visar hur många ansökningar om tillstånd till kamerabevakning som kommit in till IMY under perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023. Notera att sammanställningen innehåller två brutna år; 2018 och 2023.

Vid jämförelse av det genomsnittliga antalet ansökningar per månad för respektive år framgår att ansökningarna var flest 2018. Då uppgick det genomsnittliga antalet ansökningar till 58 stycken per månad. År 2019 inkom i genomsnitt 42 ansökningar per månad, 2020 i genomsnitt 51 per månad, 2021 i snitt 39 per månad och 2022 i snitt 32 per månad. Att det genomsnittliga antalet ansökningar per månad var fler 2018 beror sannolikt på en eftersläpning, eftersom inga beslut om tillstånd fattades under perioden mellan införandet av dataskyddsförordningen den 25 maj 2018 och införandet av den nya kamerabevakningslagen den 1 augusti samma år.

Diagram 2. Genomsnittligt antal ansökningar om tillstånd till kamerabevakning som kommit in till IMY per månad

Stapeldiagram som visar hur många ansökningar om tillstånd till kamerabevakning som kommit in till IMY i genomsnitt per månad under perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023. Notera att sammanställningen innehåller två brutna år; 2018 och 2023.

Kamerabevakningslagen gäller samtliga verksamheter, men det är bara myndigheter och aktörer som utför uppgifter av allmänt intresse som behöver söka tillstånd för bevakningen. Av de nästan 2 600 ansökningar om tillstånd som kom in till IMY under 1 augusti 2018–30 juni 2023 kom 43 procent från kommuner, 21 procent från privata aktörer, 15 procent från kommunala eller regionala bolag, 11 procent från myndigheter, 9 procent från regioner samt 1 procent från statliga bolag.

Beslut om tillstånd till kamerabevakning

Av de totalt cirka 2 600 ansökningar som kom in till IMY under 1 augusti 2018–30 juni 2023 hade IMY vid halvårsskiftet 2023 fattat beslut i knappt 2 200 ärenden.

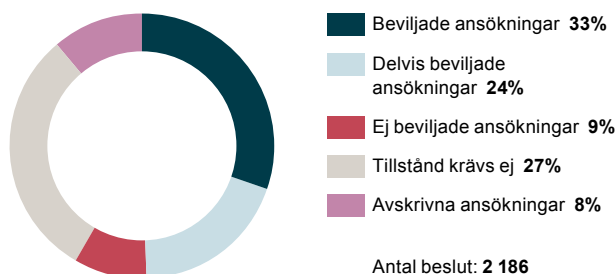
I en tredjedel, 33 procent, av de beslutade ansökningarna har IMY beviljat ansökningarna i sin helhet. I knappt en fjärdedel, 24 procent, av ansökningarna har IMY delvis beviljat ansökningarna. Det betyder att tillstånd exempelvis kan ha beviljats för en del av den ansökta tiden per dygn eller för en del av det geografiska område som tillstånd ansöktes för.

I en mindre andel, 9 procent, av ansökningarna har IMY inte beviljat tillstånd till kamerabevakning över huvud taget. När en ansökan inte blir beviljad beror det på att IMY har bedömt att kamerabevakningen ska genomföras på ett sätt som innebär ett för stort intrång i den personliga integriteten i förhållande till behovet av bevakningen.

Utöver de ansökningar där IMY fattat beslut om att bevilja, delvis bevilja eller inte bevilja tillstånd till kamerabevakning, har vi avvisat 26 procent av de hanterade ansökningarna. När en ansökan avvisas innebär det att vi beslutar att tillstånd inte krävs enligt kamerabevakningslagen. Det kan exempelvis handla om att aktören som ansökt om kameratillstånd inte behöver söka tillstånd eller att ansökan gäller ett område dit allmänhet inte har tillträde, vilket också gör att bevakningen inte kräver tillstånd.

Ytterligare 8 procent av de beslutade ärendena utgjordes av ansökningar som IMY av olika anledningar har avskrivit. Att vi avskriver en ansökan kan bero på att verksamheten som ansökt om tillståndet har dragit tillbaka ansökan, eller att införandet av lagändringar medfört att vissa aktörer eller vissa platser inte längre behöver söka tillstånd.

Diagram 3. Fördelning av de beslut om tillstånd till kamerabevakning som fattats av IMY

Ringdiagram som visar fördelningen av olika beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023. Vi redovisar fördelningen för kategorierna beviljade ansökningar (antal 715), delvis beviljade ansökningar (antal 519), ej beviljade ansökningar (antal 198), tillstånd krävs ej (antal 582) och avskrivna ansökningar om tillstånd på grund av till exempel lagändring (antal 172).

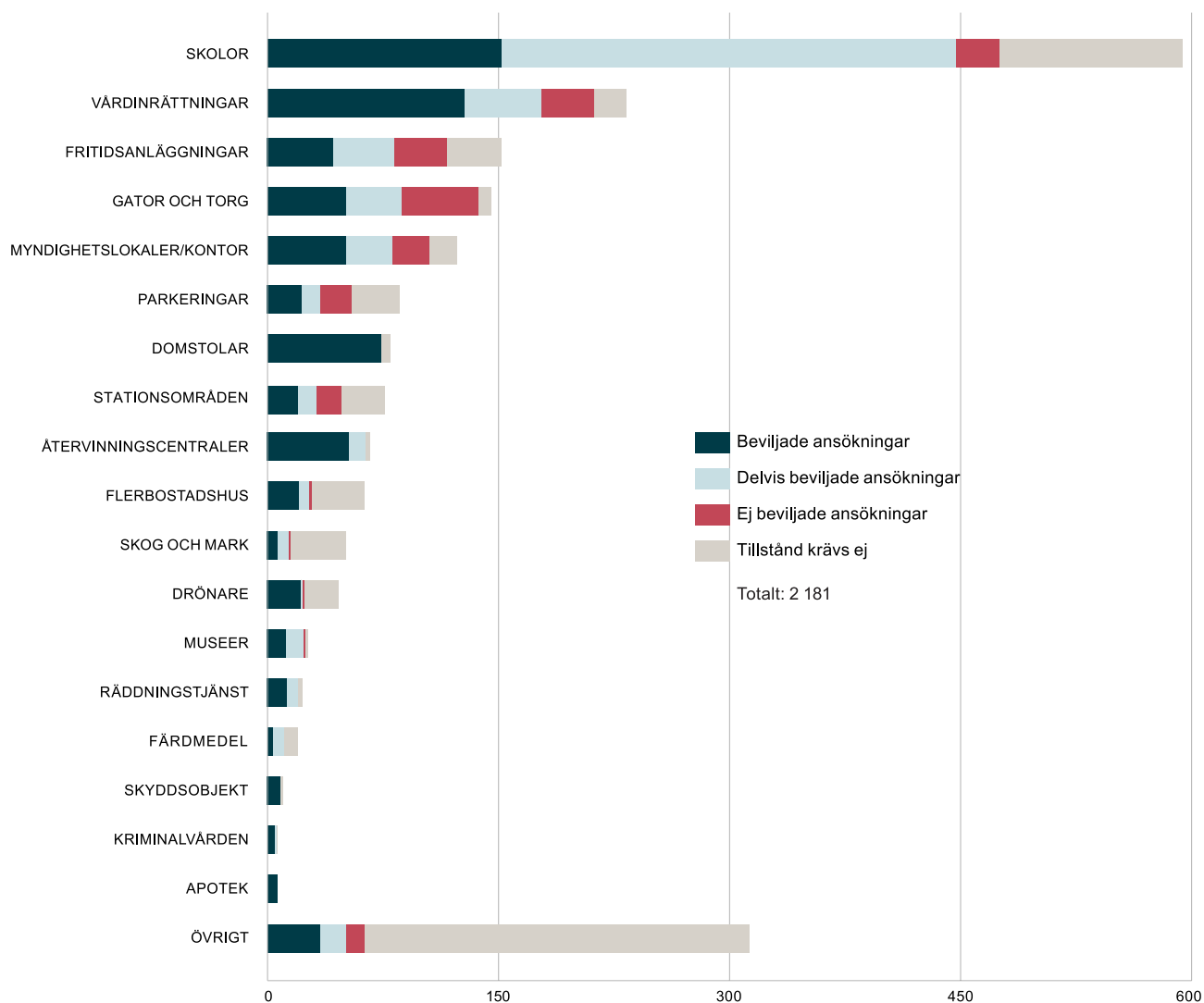
Ansökningar om tillstånd där beslut har fattats, redovisade per område

Vi har delat in ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som IMY har fattat beslut om i 19 olika områden, se diagram 4. De flesta ansökningar kommer från skolor, följt av vårdinrättningar och därefter fritidsanläggningar samt kommuner som ansvarar för gator och torg. De flesta som ansökt om tillstånd till kamerabevakning har gjort det för att förebygga brott eller öka tryggheten på platsen.

Det finns skillnader mellan olika områden i andelen ansökningar som beviljats respektive nekats samt i omfattningen av ansökningar som inte kräver tillstånd. För exempelvis domstolar har 93 procent av de beslutade ansökningarna beviljats i sin helhet, medan bara 34 procent har beviljats för kategorin gator och torg. Att andelen varierar beror på att integritetsrisker i förhållande till nyttan med kamerabevakningen varierar mellan olika områden. Att andelen ansökningar som inte kräver tillstånd också varierar mellan olika områden kan exempelvis bero på att samtliga aktörer inom vissa områden är tillståndspliktiga till skillnad från andra områden. Exempelvis är samtliga domstolar myndigheter och därmed tillståndspliktiga.

Hela 53 procent av de hanterade ansökningarna om flerbostadshus har vi däremot bedömt inte behöver söka tillstånd. Det beror till stor del på att bostadsrättsföreningar och privata hyresvärdar, som inte behöver söka tillstånd ändå har skickat in ansökningar om tillstånd till kamerabevakning. Kunskapen om lagstiftningen för kamerabevakning kan också variera mellan olika områden, vilket i sin tur kan påverka att andelen ansökningar som vi bedömt inte behöver tillstånd variera mellan olika områden.

Diagram 4. Antal beslut om tillstånd till kamerabevakning per område

Liggande stapeldiagram som visar antal beslut om tillstånd till kamerabevakning per område för perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023. Diagrammet visar även hur stor del av ansökningarna som har beviljats, inte har beviljats eller där tillstånd inte har krävts. Notera att det totala antalet beslut i detta diagram skiljer sig något från det totala antalet beslut hos IMY som visas i diagram 3. Detta beror på att avskrivningar inte visas i detta diagram samt att ett antal ärenden har bedömts tillhöra flera kategorier.

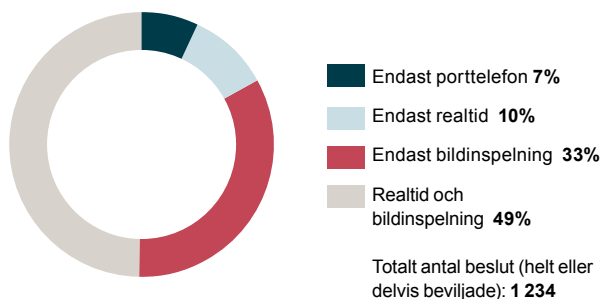
Typ av kamerabevakning för beviljade och delvis beviljade ansökningar

Av de ansökningar om tillstånd till kamerabevakning som IMY beviljat eller delvis beviljat har knappt hälften, 49 procent, inneburit bevakning både i realtid och med bildinspelning. För en tredjedel, 33 procent, av ansökningarna har IMY beviljat bevakning endast med bildinspelning. För 10 procent av de beviljade och delvis beviljade ansökningarna har vi gett tillstånd till bevakning endast i realtid. I 7 procent av fallen har vi gett tillstånd till bevakning med endast porttelefonkamera.

Bevakning med bildinspelning innebär ett större intrång i den enskildes personliga integritet jämfört med realtidsbevakning. Det krävs därför i regel att bevakningens syfte är att utreda brott för att vi ska bevilja bevakning med bildinspelning.

Bevakning med porttelefonkamera är i regel mindre känslig ur integritetssynpunkt, eftersom bevakningen bara sker av ett mindre område vid en entré. Bevakningen träffar i regel bara den person som ringer på vid dörren och bevakningen sker enbart vid påringning på porttelefonen och så länge samtalet pågår. Att porttelefonkameror endast bevakar i realtid och inte med bildinspelning minskar också integritetsintrånget. IMY beviljar därför normalt sett tillstånd till sådan bevakning utan att det krävs ytterligare bevisning för en eventuell problematik på platsen.

Diagram 5. Typ av bevakning som har beviljats eller delvis beviljats av IMY

Cirkeldiagram som visar vilken typ av bevakning som har beviljats eller delvis beviljats av IMY under perioden 1 augusti 2018–30 juni 2023.

Kapitel 3. Vägledning för olika områden

I det här kapitlet beskriver vi de beslut om tillstånd till kamerabevakning som har fattats av IMY och redogör för den praxis som hittills utarbetats genom tillstånd och domstolsprocesser. För ett antal olika områden beskriver vi mer detaljerat tillståndspliktiga verksamheters ansökningar och ger konkreta exempel från IMY:s tillstånds- och tillsynsverksamhet. Det gör vi för att ge en tydligare bild av vad som gäller för olika aktörer.

Vi beskriver det största området först, det vill säga det område där IMY har fattat flest beslut. Sist beskriver vi vad som gäller när kamerabevakning utförs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hennes eller hans hushåll. Detta eftersom IMY tar emot en stor mängd klagomål från privatpersoner som uppger att en grannes bevakningskamera riktas mot den egna fastigheten.

Dessa områden redovisas:

- Skolor
- Vårdinrättningar
- Fritidsanläggningar
- Gator och torg
- Myndighetslokaler och kontor
- Parkeringar
- Domstolar
- Stationsområden
- Återvinningscentraler
- Flerbostadshus
- Skog och mark
- Drönare
- Museer
- Räddningstjänst
- Färdmedel
- Skyddsobjekt
- Kriminalvården
- Apotek
- Övrigt
- Privatpersoner

I några fall beskriver vi även områden och verksamheter som i regel inte längre behöver söka tillstånd. Det gör vi eftersom de fortfarande måste följa dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen (apotek, färdmedel, stationsområden). De beslut som IMY har fattat kan därför fungera som vägledning även för dem.

I slutet av områdesbeskrivningarna har vi sammanställt de beslut IMY har fattat under den aktuella tidsperioden. Utöver det totala antalet ansökningar som kommit in redovisar vi även hur IMY:s beslut fördelar sig i andelar utifrån kategorierna:

- Beviljade ansökningar
- Delvis beviljade ansökningar
- Ej beviljade ansökningar
- Tillstånd krävs ej

Skolor

Kamerabevakning på skolor blir allt vanligare och den största delen av de tillståndsansökningar som kommit in till IMY gäller just bevakning på skolor eller förskolor. Skolor, förskolor och skolgårdar är känsliga platser av flera anledningar. Det krävs därför starka skäl för att kamerabevakning ska vara tillåten.

Den vanligaste kamerabevakningen utomhus är av skolbyggnader och skolgårdar, men även bevakning inomhus i till exempel entréer förekommer. Syftet med bevakningen är i regel att öka tryggheten på skolområdet samt att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Brottsligheten gäller oftast glaskross, klotter, brand och skador samt skadegörelse på bord, bänkar och lekställningar. I vissa fall finns även problem med inbrott, narkotikabrott och våldsbrott.

Integritetsintresset på skolor och förskolor väger generellt sett tungt. Skolor, förskolor och skolgårdar är platser där barn och unga uppehåller sig. Barn är enligt dataskyddsförordningen en särskilt skyddsvärd grupp, vilket innebär att de har ett särskilt skydd mot att bli bevakade. Skolan är även en arbetsplats där elever och personal måste befinna sig under verksamhetstid. Bevakning i skolan kan innebära en kartläggning av hur elever och personal utför sina arbetsuppgifter, vilket gör att bevakning under verksamhetstid är särskilt känsligt. Dessutom är skolgården en plats för nöje och fritidsaktiviteter, där barn och unga vistas både under och efter skoltid för att leka eller umgås med vänner.

Integritetsintresset på skolor, förskolor och skolgårdar varierar dock över dygnet. Under skoltid väger integritetsintresset utomhus på skolor tungt, eftersom verksamhet pågår och många befinner sig på skolan. Under kvälls- och natttid väger integritetsintresset lättare, eftersom ingen verksamhet pågår och personer inte har skäl att vistas på platsen i samma utsträckning.

Beviljade ansökningar om tillstånd

De beviljade ansökningarna gäller huvudsakligen kamerabevakning utomhus av byggnaders fasader och hela eller delar av skolgårdar. Skolfasader är ofta utsatta för brott i form av skadegörelse, enligt rättspraxis. Skolor får därför bevaka fasader och områden 2 meter ut från fasader utan att platsen är brottsutsatt eller att skolan behöver redovisa underlag om inträffade incidenter på skolan. Med hänsyn till det höga integritetsintresset har bevakningstiderna begränsats till vardagar kl. 20.00–06.00 och skolfria dagar kl. 17.00–07.00. Anledningen är att integritetsintresset under kvälls- och natttid väger betydligt lättare, samt att den brottslighet som skolor i regel drabbas av normalt sker under dessa tider. För att IMY ska bevilja tillstånd till kamerabevakning under andra tider eller av större ytor krävs en utredning som visar att platsen är utsatt för brott på ett sådant sätt att ytterligare bevakning är motiverad. Om sökanden kan visa att

platsen är brottsutsatt beviljas tillstånd till bevakning av de delar av skolområdet som sökanden vill bevaka.

Vi har beviljat kamerabevakning i realtid och med rätt till bildinspelning. Oftast föreskriver vi ett särskilt villkor om att bevakning bara får ske när ingen verksamhet äger rum på skolan, till exempel föräldramöten eller kvällsaktiviteter. Med det villkoret säkerställer vi att om det vid enstaka tillfällen pågår aktivitet på skolan efter kl. 20.00 så kommer personer som deltar inte att bevakas.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

De ansökningar som inte blivit beviljade gäller framför allt bevakning under verksamhetstider. Ansökningarna har handlat både om bevakning utomhus på skolgården och inomhus i entréer och korridorer. IMY har bedömt att även om sökanden kan ha redogjort för vissa problem på platsen, har typen och omfattningen av de rapporterade incidenterna inte varit sådana att bevakningsintresset vägt tyngre än det tungt eller mycket tungt vägande integritetsintresset som finns under verksamhetstid.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY beviljar regelmässigt tillstånd till bevakning av fasader och områden 2 meter ut från fasader på skolor och förskolor under vissa bestämda tider. Men de ansökningar som kommer in till IMY gäller oftast större upptagningsområden och längre bevakningstider. De delvis beviljade ansökningarna gäller därför huvudsakligen ärenden där sökanden inte har kunnat visa att det finns skäl att frånga praxis när det gäller upptagningsområde och/eller bevakningstider.

Om det tänkta bevakningsområdet överstiger 2 meter från fasader måste sökanden visa att platsen är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening, för att vi ska tillåta bevakning längre ut än 2 meter. För att en skola ska anses vara brottsutsatt krävs underlag som visar att det finns återkommande problem med brott och incidenter. Det är alltså inte tillräckligt med ett generellt antagande, utan sökanden behöver lämna in en skriftlig detaljerad sammanställning över brott och incidenter som har inträffat på skolan som ska bevakas, en så kallad incidentrapport. Av sammanställningen ska det framgå vilken typ av brott eller incident som har inträffat och var händelsen ägt rum. Även datum, veckodag samt tid på dygnet för händelsen bör framgå. Om händelsen har polisanmälts bör detta anges, men enskilda polisanmälningar behöver inte skickas till IMY. Just denna typ av underlag om inträffade brott och incidenter är det som vanligtvis behöver kompletteras i skolärenden. IMY har därför tagit fram en mall som kan användas vid incidentrapportering. Dokumentet finns på IMY:s webbplats, www.imy.se.

När det gäller tiderna för bevakning är det vanligt att sökanden vill bedriva bevakning under all tid när skolan är stängd och ansökningarna rör därför ofta bevakning dygnet runt under helger. Men möjligheterna att göra avsteg från praxistiderna är små. Skolgårdar används av barn och unga även utanför verksamhetstider. För att vi ska ge tillstånd till bevakning under andra tider än vardagar kl. 20.00–06.00 och skolfria dagar kl. 17.00–07.00 ställs höga krav. Underlaget behöver vara detaljerat och det ska framgå vilken tid enskilda brott eller incidenter har inträffat. Därefter bedömer IMY timme för timme om problemen motiverar att ytterligare bevakning beviljas.

I ett fall har vi beviljat tillstånd till bevakning av cykelparkeringar på en skola under verksamhetstider, eftersom det fanns ett tydligt, dokumenterat problem med cykelstölder under dagtid. Resten av skolgården fick däremot bara bevakas under praxistiderna. IMY har även beviljat bevakning dygnet runt vid aktivering av s.k. nödlåsning. Nödlåsning aktiveras när en uppenbar hotbild mot skolan kräver att skolan låses för att skydda barn och vuxna. Det kan till exempel vara i situationer av väpnat eller pågående dödligt våld (PDV) på skolan. En nödlåsningssknapp låser då ytterdörrarna och aktiverar kamerabevakningen. När hotet inte längre kvarstår och nödlåsningssknappen återställs stängs kamerabevakningen av.

När det gäller bevakning inomhus har vi beviljat tillstånd till bevakning i entréområden och korridorer under tider när verksamhet inte pågår i skolan och lokalerna är låsta och larmade. Bevakning under andra tider har avslagits.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Ansökningar där tillstånd inte krävs är när bevakningen ska ske på platser på en skola dit allmänheten inte har tillträde. En skolgård är oftast en plats dit allmänheten har tillträde. Likaså har allmänheten oftast tillträde till skolors huvudentréer och vägen fram till rektorsexpeditionen eller motsvarande. Allmänheten har däremot som huvudregel inte tillträde till övriga ytor inomhus i en skolbyggnad. Det gäller till exempel klassrum, korridorer, personalrum och uppehållsrum, även om det inte finns några fysiska hinder, till exempel låsta dörrar. Vi har därför avvisat ansökningar om bevakning av korridorer som inte lett fram till rektorsexpeditionen på skolor. Allmänheten kan dock anses ha tillträde till exempelvis gymnastiksalor och tillhörande lokaler om dessa hyrs ut till allmänheten på kvällar eller helger.

Att bevakningen på en plats inte är tillståndspliktig innebär inte att den per automatik är tillåten. Den som vill bevaka på platser dit allmänheten inte har tillträde ska själv göra en bedömning av om bevakningen är tillåten eller inte. Om IMY inleder tillsyn mot en skola som bevakar platser dit allmänheten inte har tillträde måste den personuppgiftsansvariga kunna visa hur den har gjort bedömningen att bevakningen är tillåten.

Tabell 1. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området skolor

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	151	26
Delvis beviljade ansökningar	294	50
Ej beviljade ansökningar	22	4
Tillstånd krävs ej	116	20
Totalt	583	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området skolor. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Praxis från tillstånds- och tillsynsverksamheten

En kommun ansökte om tillstånd till kamerabevakning av baksidan på en skola samt skolgården, inklusive ett undanskymt prång. Bevakning skulle ske måndag–fredag kl. 20.00–06.00 samt lördag–söndag kl. 17.00–06.00. Vi konstaterade att integritetsintresset under senare kvälls- och nattetid vägde relativt lätt samt att bevakningsintresset vägde relativt lätt.

Det tänkta bevakningsområdet översteg vad som tidigare godtagits i praxis. Det framgick av utredningen i ärendet att det inträffat ett antal brott på skolan. Underlaget gav dock inte konkret stöd för att skolgården var utsatt för brott på ett sådant sätt att det var motiverat med ytterligare bevakningsområden än det som angetts i praxis. Ansökan avslogs därför i den del den som gällde bevakning av

andra delar av området än fasader och område 2 meter ut från fasader. IMY bedömde att bevakningsintresset under de sökta tiderna vägde tyngre än integritetsintresset.

Sammanfattningsvis beviljades tillstånd till kamerabevakning av fasader och område 2 meter ut från fasader. Bevakning fick ske måndag–fredag som inte är skolfri dag kl. 20.00–06.00 samt lördagar, söndagar och andra skolfria dagar kl. 17.00–06.00 med rätt till bildinspelning. Bevakningen fick bara ske under förutsättning att ingen verksamhet ägde rum på skolan.

IMY har granskat kamerabevakning med ansiktsgenkänningsteknik i en skola. Efter uppgifter i media inledde vi tillsyn mot en gymnasieskola i Skellefteå som i ett försöksprojekt använt sig av ansiktsgenkänning under tre veckor för att registrera elevers närvaro. Försöket berörde 22 elever.

Biometrisk uppgifter, som används vid ansiktsgenkänning, är en typ av känsliga personuppgifter som är extra skyddsvärda och som det krävs uttryckliga undantag för att få hantera. Det finns en huvudregel om ett förbud mot att hantera den typen av personuppgifter och kan till exempel kräva samtycke från den registrerade.

Tillsynen handlade om ifall gymnasienämnden haft laglig grund för sin behandling, särskilt den lagliga grunden uppgift av allmänt intresse och samtycke, när det var fråga om känsliga personuppgifter och barn, om man levt upp till de grundläggande principerna i dataskyddsförordningen och kraven på konsekvensbedömning och förhandssamråd när det är hög risk för enskilda med en viss behandling. Är det proportionerligt att använda ansiktsgenkänning för närvarokontroll i en skola?

Gymnasienämnden uppgav att den hade elevernas samtycke till att använda ansiktsgenkänning för närvarokontroll. IMY bedömde att gymnasienämnden inte kunde använda samtycke som laglig grund, eftersom eleverna befinner sig i beroendeställning till nämnden. Vi konstaterade också att ansiktsgenkänningen har

inneburit kamerabevakning av eleverna i deras vardagliga miljö, varit ett intrång i deras personliga integritet och att närvarokontroll kan göras på andra sätt som är mindre integritetskränkande än genom ansiktsgenkänning.

IMY utfärdade en sanktionsavgift på 200 000 kronor för överträdelsena. Eftersom nämnden uppgett att de övervägde att fortsätta med behandlingen utfärdade IMY även en varning. Risken var annars att ansiktsgenkänning för närvarokontroll sannolikt skulle bryta mot bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

Beslutet var IMY:s första administrativa sanktionsavgift enligt dataskyddsförordningen. Avgiftens storlek påverkades bl.a. av att det var fråga om en myndighet och att det handlat om ett försöksprojekt under en begränsad period. Myndigheter kan maximalt få tio miljoner kronor i sanktionsavgift.

Gymnasienämnden överklagade beslutet både till förvaltningsrätten och kammarrätten. Båda gav IMY rätt. Kammarrättens dom överklagades till Högsta Förvaltningsdomstolen som inte meddelade prövningstillstånd, vilket innebär att IMY:s beslut nu slutligt har fastställts.

Beslutet finns att läsa på IMY:s webbplats, www.imy.se.

IMY har granskat kamerabevakning som skett inomhus på en grundskola. Granskningen visade att det fanns cirka 50 fasta kameror som bevakade korridorer, trapphus och hallar i stora delar av skolan. Bevakningen skedde dygnet runt med bildinspelning. Eftersom bevakningen endast skedde av ytor dit allmänheten inte hade tillträde krävdes inget tillstånd. I granskningen utredde IMY om skolan hade laglig grund för bevakningen enligt reglerna i dataskyddsförordningen och om skolan informerade på rätt sätt om bevakningen.

Vi konstaterade i beslutet att kamerabevakning av barn alltid är integritetskänslig, särskilt på en skola där barnen till följd av skolplikten måste vistas. Skolan är också en arbetsplats för anställda, som är i beroendeförhållande till sin arbetsgivare, vilket medför att integritetsintresset väger tungt. För att kamerabevakning ska vara tillåten på en så integritetskänslig plats krävs noggranna överväganden för att kunna bedöma hur ändamålen kan uppnås på det minst integritetskänsliga sättet.

Utbildningsnämnden uppgav att syftena med bevakningen var att förebygga och följa upp skadegörelse, kränkande behandling, brand, inbrott och annat intrång eller åverkan i skollokalerna. Kamerabevakningen uppgavs vara en åtgärd för att utföra den uppgift av allmänt intresse som skolan har enligt skollagen, nämligen att bedriva ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Av utredningen framkom att skolan tidigare haft och fortfarande hade problem med anlagda bränder inne på vissa toaletter. Det är allvarliga händelser som kan utgöra hot mot liv och hälsa. Vi bedömde därför att skolan fick kamerabevaka en begränsad yta utanför ingångar till toalettutrymmen i vissa delar av skolan för att förebygga och följa upp anlagda bränder. Vi bedömde också att kamerabevakning inomhus efter verksamhetstider för

att förhindra inbrott och stöld var tillåten i hela skolan eftersom ingen behörig person då skulle befinna sig där och integritetsintresset var försumbart.

Vår bedömning var dock att skolan saknade rättslig grund för bevakning som skedde under verksamhetstid i syfte att förebygga och följa upp kränkande behandling. Vi konstaterade att kamerabevakning som en generell åtgärd för att komma till rätta med kränkande behandling i skolan varken var proportionerligt eller nödvändigt. Skolan hade inte heller visat att det fanns ett sådant tydligt intresse i det här fallet som kunde krävas för att motivera kamerabevakning.

I fråga om kamerabevakning för att förhindra brott som skadegörelse, stöld, intrång och annan åverkan konstaterade vi att bevakning för sådan syften skulle kunna vara nödvändig, beroende på bland annat hur stora problem det är i det enskilda fallet och hur bevakningen bedrivs. Vi bedömde dock, med hänsyn till att det är en integritetskänslig plats, att skolan inte hade gjort de noggranna analyser av problembilden och de överväganden som krävs. Därför bedömde vi att kamerabevakningen, på det sätt som den skett, i syfte att komma åt skadegörelse och andra brott, varit ingripande och mer omfattande än vad som hade varit nödvändigt för att utföra uppgiften av allmänt intresse.

IMY utfärdade en sanktionsavgift på 800 000 kr för överträdelserna och förelade skolan att upphöra med kamerabevakning som inte var tillåten samt rätta till de brister i informationen som bedömdes föreligga.

Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se. Beslutet kan tjäna som vägledning för andra skolor som redan idag kamerabevakar eller överväger att påbörja kamerabevakning.

Vårdinrättningar

Kamerabevakning på vårdinrättningar gäller bevakning vid sjukhus, vårdcentraler, äldreboenden, tandläkarmottagningar, behandlingsboenden och andra typer av vårdinrättningar. Ansökningar kan komma från regioner, kommuner, privata vårdgivare eller regionala fastighetsbolag. Vårdinrättningar besöks av personer som av olika anledningar behöver söka vård och integritetsintresset väger därför tungt. Personerna kan befina sig i en utsatt situation och bevakningen kan därför vara känslig. Vårdinrättningar är dessutom arbetsplatser, vilket innebär att även anställda kan bli bevakade under sin arbetstid.

Integritetsintresset kan variera mellan olika platser på en vårdinrättning och bero på omständigheter i det enskilda fallet. I väntrum och på andra platser där personer vistas under längre perioder väger integritetsintresset tungt. På platser som människor bara passerar, till exempel vid entréer, väger det något lättare. Kamerabevakning under dagtid vid ofta använda entréer, till exempel huvudentrén på ett sjukhus, innebär att ett stort antal patienter, besökare och i vissa fall personal träffas av bevakningen. Det talar för ett tyngre vägande integritetsintresse.

Det medför särskilda integritetsrisker att bevaka platser där svårt sjuka eller allvarligt skadade personer befinner sig. Vid bedömningen av integritetsintresset väger vi samtidigt in att de som omfattas av bevakningen i huvudsak är samma personer som bevakningen har till syfte att skydda, vilket minskar integritetsintresset något. Likaså minskas integritetsintresset något av att bevakningen i regel ska utföras av de som har ansvaret för att ta hand om och vårda patienterna.

Eftersom integritetsintresset i regel väger tungt vid vårdinrättningar, krävs det att sökanden kan visa på dokumenterade problem med brottslighet, ordningsstörningar, eller något annat tungt vägande skäl för bevakningen, för att IMY ska meddela tillstånd. Om bevakningen ska ske på integritetskänsliga platser krävs oftast att problematiken med brottslighet eller ordningsstörningar är relativt allvarligt och återkommande. På mindre integritetskänsliga platser, till exempel vid vissa entréer, kan det räcka med mindre allvarlig eller mindre vanligt förekommande brottslighet. Om brott eller incidenter har inträffat bör det av dokumentationen framgå vad som skett, var det har skett och när det har inträffat. Kammarrätten i Stockholm har i ett antal domar om kamerabevakning på sjukhus bedömt att samtliga händelser på ett sjukhus har betydelse för bedömningen av om platsen som ska bevakas är brottsutsatt. I IMY:s tillståndsprövningar har det inneburit att fler platser än tidigare har bedömts vara brottsutsatta på ett sjukhusområde. Att en plats är brottsutsatt innebär dock inte att bevakningen per automatik är tillåten. Behovet av kamerabevakning måste fortfarande vägas mot integritetsintresset på platserna som ska bevakas.

En fråga som kan bli aktuell i ärenden som rör vårdinrättningar är om bevakningen ska ske på platser dit allmänheten har tillträde. Det är avgörande för om bevakningen kräver tillstånd eller inte. Av rättspraxis och förarbeten följer att begreppet plats dit allmänheten har tillträde ska tolkas brett. Det gäller inte minst på vårdinrättningar, vars verksamhet riktar sig till allmänheten, dit vem som helst kan söka sig och där patienter vistas tillsammans med anhöriga eller andra. Gränsdragningen om allmänheten har tillträde till en plats eller inte kan i vissa fall vara komplicerad. Trots att dörrar är låsta och tillträdet rent fysiskt är begränsat kan allmänheten ändå anses ha tillträde till en plats. Det gäller även när det krävs att patienter eller anhöriga identifierar sig eller är inskrivna patienter på sjukhuset för att få visats i ett visst område. Motiveringen är att alla personer ur allmänheten kan vara eller bli patienter på vårdinrättningen och då få tillträde till dessa delvis begränsade platser. Ambulanshallar, inre väntrum och korridorer på akutmottagningar har därför i flera ärenden bedömts vara platser dit allmänheten har tillträde och tillstånd till kamerabevakning har därför krävts.

Utrymmen som allmänheten normalt sett inte anses ha tillträde till är sådana som bara används av vårdinrättningens personal eller andra som på grund av sitt arbete är behöriga att vistas där, till exempel personalrum, förråd och lastkajer. Det har stor betydelse om de grupper av personer som vistas i det aktuella utrymmet är bestämda och begränsade på förhand. I så fall har allmänheten i regel inte tillträde till platsen, men omständigheterna i det enskilda fallet måste alltid beaktas.

Beviljade ansökningar om tillstånd

En stor andel av de beslut där IMY har beviljat tillstånd till kamerabevakning vid vårdinrättningar rör bevakning med porttelefonkameror. På en vårdinrättning kan det ofta finnas behov av att kunna säkerställa att bara behöriga personer får tillträde till en verksamhet eller att kontrollera att den som ringer på vid dörren inte är en säkerhetsrisk. Sådan bevakning är i regel mindre känslig ur integritetssynpunkt, eftersom bevakningen bara sker av ett mindre område vid en entré och enbart träffar den person som ringer på vid dörren. Dessutom sker bevakningen utan bildinspelning och enbart vid påringning på porttelefonen och under den tid som samtalet pågår. IMY beviljar därför normalt sett tillstånd till sådan bevakning utan att det krävs ytterligare bevisning kring eventuella problem på platsen.

I fråga om bevakning av väntrum, korridorer och andra ytor inomhus på en vårdinrättning har vi krävt att sökanden ska visa på en relativt omfattande problematik med skadegörelse, hot eller våld. Där vi har beviljat ansökningar i sin helhet har det varit fråga om bevakning av relativt begränsade ytor på vårdinrättningar som har bedömts vara brottsutsatta eller där det av särskild anledning har bedömts finnas en risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom.

Syftet med bevakningen har varit att få en översikt över bevakningsområdena för att upptäcka störningar. Därför har vi beviljat tillstånd till bevakning i realtid och i vissa fall med rätt till bildinspelning efter aktiverat överfallslarm. Även om bevakning med bildinspelning innebär ett större intrång i den personliga integriteten har vi i några fall beviljat tillstånd till bevakning med kontinuerlig bildinspelning om platsen har bedömts vara brottsutsatt. Det har i de flesta fall handlat om bevakning i och utanför entréområden. I vissa ärenden har integritetsvänlig teknik använts som inneburit att personers ansikten har varit suddiga i de bilder som kameran fångar. Användning av sådan integritetsvänlig teknik kan minska integritetsintresset och medföra att möjligheterna att få tillstånd ökar.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

De flesta avslag om kamerabevakning på vårdinrättningar har berott på att sökanden inte har kunnat visa att det finns konkreta problem med brott eller ordningsstörningar på platsen. De har inte heller visat på något annat tungt vägande behov som motiverar användningen av bevakningskameror. Eftersom det är fråga om bevakning av platser med högt integritetsintresse är det inte tillräckligt att hänvisa till att man vill öka den upplevda tryggheten eller vill ha översikt av patientflödena på platsen. För att bevakning ska vara tillåtet krävs att det finns ett faktiskt och tungt vägande behov av kamerabevakning.

I några ärenden har IMY konstaterat att det finns vissa problem med till exempel hot och våld som i och för sig motiverar kamerabevakning för att förhindra angrepp på liv, hälsa eller trygghet eller på egendom. Integritetsintresset väger dock tungt på vårdinrättningar. I avvägningen mellan integritetsintresset och bevakningsintresset ska det även beaktas hur bevakningen ska utföras och vilket område som ska bevakas. Om bevakningen till exempel ska ske dygnet runt och med bildinspelning på platser där patienter vistas i hög utsträckning innebär det ett större intrång i enskildas personliga integritet. Då kan det vara så att integritetsintresset väger tyngre än bevakningsintresset, även om det finns vissa problem som motiverar kamerabevakning. Bevakningen är då inte tillåten.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Hur bevakningen ska bedrivas kan vara avgörande för om en ansökan beviljas helt eller delvis. I vissa ärenden har IMY bedömt att kamerabevakningen bara är tillåten på vissa platser eller att kamerabevakning bara får bedrivas under vissa tider. Det kan också vara avgörande om bevakningen till exempel ska ske i realtid eller med bildinspelning. I några ärenden har vi bedömt att sökanden inte har visat på ett behov av bildinspelning men har ändå ansett att behovet av bevakning i realtid väger tyngre än integritetsintresset på platsen.

I andra ärenden har IMY beviljat tillstånd att bevaka med bildinspelning vid aktiverat överfallslarm, men avslagit

kontinuerlig bevakning med inspelning. Så kan vara fallet när bevakning ska ske av en plats där integritetsintresset väger tungt, men eftersom bevakningen är begränsad till att ske vid aktiverat överfallslarm finns i de situationerna ett tungt vägande behov av bevakningen som väger över integritetsintresset.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

I ärenden som rör bevakning vid vårdinrättningar där IMY har avvisat ansökan har orsaken i flera fall varit att kamerabevakningen ska ske på platser dit allmänheten inte bedömts ha tillträde. Då krävs inte tillstånd enligt kamerabevakningslagen. IMY prövar i sådana fall inte om den tänkta bevakningen är tillåten eller inte, utan den som ska bevaka ska själv göra bedömningen utifrån bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Att bevakningen inte kräver tillstånd innebär inte automatiskt att den är tillåten. Om IMY inleder tillsyn mot en vårdinrättning som bevakar platser dit allmänheten inte har tillträde måste den personuppgiftsansvariga kunna redogöra för hur den har bedömt att bevakningen är tillåten. Den måste också visa att de följer bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

I några ärenden har IMY avvisat ansökan på grund av att sökanden, trots flera påminnelser, inte har skickat de uppgifter som behövs för att en ansökan ska kunna prövas.

Tabell 2. Ansökningar om tillstånd till kamerabevakning inom området vårdinrättningar

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	129	57
Delvis beviljade ansökningar	47	21
Ej beviljade ansökningar	31	14
Tillstånd krävs ej	20	9
Totalt	227	101

Ringdiagram som visar hur stor andel av beslut om tillstånd till kamera-bevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Tabellen visar dessutom hur stor andel av de inkomna ansökningarna som inte krävde något tillstånd. Redovisningen gäller perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023. Under perioden fattade IMY totalt 227 beslut inom området. Notera att fel i summeringen beror på avrundning.

Praxis från tillståndsverksamheten

En aktör ansökte om tillstånd till kamerabevakning på en vårdcentral. Bevakningen skulle ske av receptionen, en viss del av väntrummet och i korridorer utanför undersökningsrum. Sökanden ville i första hand bedriva kamerabevakning i realtid och med bildinspelning dygnet runt. Syftet med bevakningen var att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott. Vi bedömde att bevakningen skulle ske av platser dit allmänheten hade tillträde och att bevakningen därför krävde tillstånd. Vi konstaterade också att integritetsintresset vägde mycket tungt, bland annat med hänsyn till att i stort sett alla som besökte vårdcentralen skulle träffas av bevakningen. Under tider när vårdcentralen var stängd och ingen befann sig i lokalerna var däremot förutsättningarna annorlunda. Kamerabevakningen som skulle ske när ingen verksamhet

pågick i vårdcentralen och lokalerna var låsta och larmade innebar att bara personer som obehörigen tagit sig in i vårdcentralens lokaler skulle träffas av bevakningen. Då var integritetsintresset försumbart.

I ärendet hade inga brott eller incidenter rapporterats på vårdcentralen. Vi bedömde att bevakningsintresset vägde lätt. I beslutet bedömde vi att integritetsintresset vägde tyngre än bevakningsintresset under tider när verksamhet pågick i lokalerna. Under tider när lokalen var låst och larmad och ingen verksamhet pågick vägde dock bevakningsbehovet tyngre. Ansökan om tillstånd till kamerabevakning avlogs därför under verksamhetstid och beviljades under tider när lokalen var låst och larmad.

Fritidsanläggningar

Med fritidsanläggningar menas verksamheter som är tänkta att användas för nöje, allmänbildning eller avkoppling. Det kan vara fråga om till exempel bibliotek, samlingslokaler, kulturhus, idrottsanläggningar eller badhus. På sådana platser har människor som utgångspunkt rätt att röra sig utan att bli övervakade. Därför krävs det vanligtvis antingen att platsen är brottsutsatt, att det finns risk för olyckor eller att sökanden har något annat tungt vägande skäl för bevakningen för att IMY ska kunna bevilja tillstånd till kamerabevakning.

Beviljade ansökningar om tillstånd

Kamerabevakning av fritidsanläggningar sker i de allra flesta fall i brottsförebyggande syfte. Eftersom integritetsintresset på fritidsanläggningar väger tungt krävs det normalt omfattande problem på platsen för att bevakningen ska vara tillåten. För en mer begränsad bevakning av exempelvis entréer eller receptioner kan det dock räcka med mindre allvarlig eller mindre vanligt förekommande brottslighet. Kamerabevakning på bibliotek är ett tydligt exempel där IMY normalt sett beviljar tillstånd till kamerabevakning av entréer under obemannade öppettider, så kallat "MerÖppet", men avslår ansökningar om bevakning av andra ytor, som läsesalar och liknande.

En betydande andel av ansökningarna för fritidsanläggningar har gällt kamerabevakning i badhus, för att förebygga och förhindra drunksolyckor. Här är det fråga om ett mycket tungt vägande skäl för bevakning, samtidigt som bevakningen ska ske av simbassänger där integritetsintresset väger mycket tungt, eftersom det är en plats där enskilda uppehåller sig i badkläder. Högsta förvaltningsdomstolen har i ett avgörande bedömt att en badanläggning är en plats där risken för olyckor måste betraktas som hög. IMY har också beviljat ansökningar som har till syfte att upptäcka olyckor i bassänger på badhus.

Hur bevakningen bedrivs kan bidra till att minska integritetsintrånget, vilket får betydelse i intresseavvägningen. Integritetsintrånget kan till exempel begränsas genom att sökanden monterar kamerorna på hög höjd i taket eller använder sensorer som kan upptäcka potentiella drunksolyckor och låta bevakningen påbörjas först när detta sker. Eftersom bildinspelning inte är nödvändigt för syftet att förhindra olyckor beviljas tillstånd vanligtvis bara för realtidsbevakning.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

När vi avslår en ansökan om kamerabevakning av en fritidsanläggning helt beror det i många fall på att sökanden inte har kunnat visa att det finns en konkret problematik på platsen som motiverar användningen av

kamerabevakning. I andra fall rör det sig om platser där det i och för sig finns vissa problem, men där de inte är tillräckliga för att väga tyngre än integritetsintresset. Vi har exempelvis konstaterat att det inte är tillräckligt att hänvisa till att det finns problem med brottslighet på en viss anläggning för att motivera kamerabevakning av andra liknande anläggningar.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Delvis beviljade ansökningar är ofta ansökningar där sökanden vill bedriva bevakning på platser eller för syften som normalt är godtagbara men även på platser där bevakning är svårare att motivera. Det är till exempel ofta lättare att motivera bevakning av receptioner, entréer och liknande utrymmen än av exempelvis läsesalar på bibliotek. Vi har i flera ärenden beviljat tillstånd till bevakning bara under vissa tider, i huvudsak när ingen verksamhet pågår i lokalerna. Om sökanden vill bevaka dygnet runt men bevakningen inte bedöms vara tillåten under dagtid när verksamhet pågår och integritetsintresset väger tungt, kan bevakning ändå beviljas under tider när ingen verksamhet pågår och lokalerna är låsta och larmade.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Ett stort antal fritidsanläggningar drivs av aktörer som inte omfattas av tillståndsplikten, till exempel privata bolag som i egen regi driver idrotts- och gymanläggningar, eller föreningar som bedriver kultur- och idrottsverksamhet. Vi har därför avvisat ansökningar från dessa aktörer utan att pröva om den tilltänkta bevakningen är tillåten eller inte.

Tabell 3. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området fritidsanläggningar

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	46	28
Delvis beviljade ansökningar	45	27
Ej beviljade ansökningar	33	20
Tillstånd krävs ej	42	25
Totalt	166	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området fritidsanläggningar. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Praxis från tillsynsverksamheten

IMY har granskat kamerabevakning på träningsanläggningar. Tillsynen inleddes med anledning av ett klagomål från en privatperson och omfattade fem träningsanläggningar som drivs av gymkedjan Gym & Fitness. Av IMY:s utredning framkom att gymkedjan bedrev kamerabevakning i entré- och receptionsutrymmen, träningsytor inne i gymmen, områden utanför solarier och i anslutning till toalettdörrar. Syftet med bevakningen var att förebygga, avslöja och utreda brott.

Gymkedjan uppgav att bevakningen skedde med stöd av samtycke från de registrerade. Av IMY:s utredning framkom att för att bli medlem och träna på anläggningen krävdes ett godkännande av kamerabevakningen i medlemsavtalet. IMY bedömde att gymkedjan genom avtalet inte kan anses ha inhämtat ett frivilligt samtycke från sina medlemmar. I beslutet konstaterade IMY därför att gymkedjan inte kan använda samtycke som rättslig grund för kamerabevakningen.

IMY bedömde dock att gymkedjan hade rättslig grund att bedriva kamerabevakning i entré- och receptionsutrymmen samt i områden utanför solarier med stöd av den rättsliga grunden intresseavvägning i artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen.

Bevakningen av träningsytor inne i gymmen och toalettdörrar bedömdes inte uppfylla det nödvändighetskriterium som krävs enligt artikel 6.1 f i dataskyddsförordningen, eftersom det varken framkommit behov eller avsikt att bedriva bevakning där. IMY konstaterade därmed att gymkedjan överträtt artikel 6.1 i dataskyddsförordningen genom att behandla personuppgifter utan rättslig grund.

I utredningen framkom även brister i hur gymkedjan informerade om kamerabevakningen. På kamerabevakningsskyltarna saknades bl.a. information om syftet med bevakningen, lagringstid och kontaktuppgifter. Det fanns även brister i det andra informationslagret. IMY konstaterade därmed att gymkedjan behandlade personuppgifter i strid med artikel 13 i dataskyddsförordningen genom att inte uppfylla kravet på information till de registrerade om kamerabevakning.

Gymkedjan fick en reprimand för överträdelserna och förelades att rätta till bristerna.

Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Gator och torg

Med gator och torg menas sådan bevakning som ska ske av allmänna ytor utomhus vid till exempel gågator, torg, köpcentrum, parker, offentliga lekplatser och andra liknande platser. Det är i regel platser där många människor passerar och vistas, både för att ta sig till och från bostäder och arbete eller skola samt för nöje och avkoppling. Integritetsintresset väger därför generellt sett mycket tungt på dessa platser.

Där kan det till exempel finnas restauranger och kaféer, uteserveringar, torghandel och mataffärer. Det är platser där personer vistas för olika aktiviteter och det kan även förekomma demonstrationer och valstugor. Det finns dock möjligheter att minska integritetsintrånget genom att anpassa bevakningen. Exempelvis kan sökanden fundera på hur stort område som faktiskt behöver filmas, om det är nödvändigt att filma dygnet runt och om det går att maskera särskilt känsliga platser som bostäder, uteserveringar och entréer till verksamheter.

För att tillstånd till bevakning i brottsbekämpande syfte på torg eller i stadskärnor ska beviljas, krävs att den sökande kan visa på omfattande problem med brottslighet eller ordningsstörningar. Det är den som vill bedriva kamerabevakning som måste visa att det finns ett behov av bevakning på platsen. I praxis har bedömningen varit restriktiv och även om en plats bedöms vara brottsutsatt kan integritetsintresset väga tyngre, vilket innebär att bevakningen är otillåten. Omfattningen och arten av de brott eller ordningsstörningar som har inträffat har betydelse för den avvägning som ska göras.

För att IMY ska kunna bedöma omfattningen och arten av de brott som motiverar ett bevakningsintresse, är det viktigt att sökanden ger in underlag som visar vad som har skett, på vilken gata eller plats händelsen har inträffat samt datum och tid på dygnet. Det är i första hand brott och incidenter som har inträffat inom det planerade bevakningsområdet som kan läggas till grund för bedömningen av bevakningsintresset på platsen. Brott som inträffat i närområdet men utanför det planerade bevakningsområdet väger inte lika tungt.

De som framför allt har ansökt om bevakning av gator och torg är kommuner eller kommunala bolag. Vanligtvis är det fråga om bevakning i brottsbekämpande och trygghetsskapande syfte, men ett flertal ansökningar har avsett kamerabevakning för att styra trafikljus och för trafikanalys.

Sedan den 1 januari 2020 behöver Polismyndigheten, Kustbevakningen, Säkerhetspolisen och Tullverket inte längre tillstånd för att bedriva kamerabevakning. Myndigheterna har fått ansvaret att på egen hand pröva om förutsättningarna för att bedriva kamerabevakningen är uppfyllda.

Beviljade ansökningar om tillstånd

En tredjedel av ansökningarna om kamerabevakning på gator och torg har beviljats i sin helhet. Innan polisen undantogs från tillståndsplikten beslutade IMY i sex ärenden om polisens kamerabevakning. Polisen har beviljats tillstånd till bevakning i brottsbekämpande syfte på platser som har bedömts vara brottsutsatta och där problemen varit omfattande. De aktuella bevakningsområdena har varit centralt belägna gator och torg, där vi har bedömt att integritetsintresset vägt tungt eller mycket tungt. Den redovisade brottsligheten i ärendena har varit omfattande och IMY har därför bedömt att polisen har visat på ett bevakningsbehov som vägt tyngre än integritetsintresset på platserna. Bevakning har beviljats i realtid och med bildinspelning.

Med hänsyn till att bevakningen i flera av ärendena skett på centralt belägna platser i stadskärnor har särskilda integritetsaspekter gjort sig gällande, bland annat vid bostadshus, kontorsfastigheter och uteserveringar. Tillstånden har därför förenats med villkor om att fönster och entréer till bostäder eller kontorsfastigheter samt uteserveringar ska maskeras i kamerornas upptagningsområde. Även om polisen inte längre behöver ansöka om tillstånd kan IMY:s tidigare beslut ge vägledning vid behovs- och intresseavvägningen.

Utöver ärenden där polisen ansökt om tillstånd till kamerabevakning har IMY bland annat beviljat tillstånd i några ärenden där bevakningen varit mycket begränsad i omfattning. Det har bland annat varit fråga om bevakning av fjärrmanövrerade öppningsbara vägbroar. Bevakning har då skett i realtid under kortare stunder för att förebygga och förhindra olyckor. IMY har även beviljat tillstånd till bevakning i realtid av väg hinder på fordons- och gångvägar, för att kunna ge dispens till fordon för passage.

I ett ärende har IMY beviljat ett helägt kommunalt bolag tillstånd till bevakning av ett centrumområde dygnet runt i brottsbekämpande syfte. I ärendet hade bolaget ansökt om tillstånd till bevakning i ett inomhuscentrum som inrymde bland annat vårdcentral, bibliotek, kaféer och butiker. Bevakning skulle ske av allmänna utrymmen. Andra utrymmen, som exempelvis butiker, skulle maskeras i kamerornas upptagningsområde.

IMY bedömde att integritetsintresset vägde tungt på de platser som skulle bevakas och det krävdes därför att bolaget kunde visa på ett tungt vägande bevakningsintresse för att bevakningen skulle vara tillåten. Till stöd för sitt bevakningsintresse kom bolaget in med underlag om de problem med brottslighet som fanns vid platsen. Underlaget bestod bland annat av handlingar från polisen, kommunen och representanter från föreningsråd och bolag. Av handlingarna framgick att det fanns stora problem med brottslighet på platsen, vilket även styrktes av sammanställningar över anmälda brott som begåtts på platsen och av händelserapporter från väktare.

IMY bedömde mot bakgrund av underlaget i ärendet att platsen var brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening och att bevakningsintresset därför vägde tungt. Vid en sammantagen bedömning ansåg IMY att bevakningsintresset vägde tyngre än integritetsintresset på platsen och beviljade tillstånd till kamerabevakning dygnet runt med bildinspelning. Eftersom integritetsintresset vägde särskilt tungt på en plats där det fanns ett kafé med sittplatser beslutade IMY att tillståndet skulle villkoras genom att kamerorna skulle riktas eller maskeras så att servering och sittplatser inte träffades av bevakningen.

I de flesta av de ansökningarna som beviljats i sin helhet har det varit frågan om tidsbegränsade tillstånd. IMY har bland annat beviljat tillstånd till bevakning av olika evenemang som pågått under en begränsad på en specifik plats. I ett ärende skulle bevakningen ske av ett inhägnat festivalområde. Syftet med bevakningen var att motverka brott och störningar av allmän ordning och säkerhet. Både integritetsintresset och bevakningsintresset bedömdes väga tungt. Med hänsyn till att det funnits problem med brott vid tidigare festivaler, att man genomfört alternativa åtgärder samt att bevakningen syftade till att skydda de personer som träffades av bevakningen bedömde vi att bevakningsintresset vägde tyngre än integritetsintresset och beviljade tillstånd.

IMY har även i flera ärenden beviljat tillstånd till kamerabevakning med trafikanalyskameror. Syftet med bevakningen har då varit att styra trafiksignaler samt att samla in data för trafikanalys och trafikplanering. Bevakningen skulle ske med kameror där videoströmmen direkt analyseras och anonymiseras i en enhet monterad vid kameran. Endast anonymiserad data förmedlas vidare från platsen. Mot bakgrund av hur bevakningen genomförs, vidtagna säkerhetsåtgärder och de åtgärder som vidtas för att minska integritetsintrånget, har vi bedömt att bevakningen varit tillåten. Eftersom bevakningen sker på platser där många personer rör sig och teknikutvecklingen kan komma att erbjuda nya lösningar, där optiska bilder inte är nödvändiga för syftet, har samtliga tillstånd tidsbegränsats till att gälla i 5 år från beslutsdatum.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

I flera ärenden har IMY helt avslagit ansökan om att kamerabevaka gator och torg. Gemensamt för ärendena är att det har varit fråga om bevakning av platser utomhus där en stor mängd personer passerar eller vistas för nöje och avkoppling. Integritetsintresset väger därmed tungt eller mycket tungt. Det krävs därför att den som vill bedriva kamerabevakning på sådana platser kan visa på ett tungt vägande bevakningsintresse.

I flera fall där IMY avslagit ansökan har vi bedömt att den brottslighet som sökanden redovisat inte varit av sådan omfattning att platsen som ska bevakas är brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening. I några ärenden har

sökanden presenterat sammanställningar av brott där det av sammanställningen inte har varit möjligt att utläsa om brotten har inträffat på eller i närheten av den plats som ska bevakas. Om sammanställningen av brott omfattar ett mycket stort område eller en hel stad, försvårar det bedömningen av det faktiska bevakningsbehovet på den aktuella platsen för bevakning. Om sökanden inte kan presentera ett underlag som visar på ett tungt bevakningsbehov på platsen där bevakningen ska ske, får det betydelse vid avvägningen som ska göras gentemot integritetsintresset.

IMY har i flera fall bedömt att det varit fråga om bevakning av en plats som är brottsutsatt och att sökanden har ett tungt vägande bevakningsintresse. Men att platsen eller området som ska bevakas är brottsutsatt räcker inte för att vi ska bevilja tillstånd. Vi måste också göra en intresseavvägning, där omfattningen och arten av brotten eller ordningsstörningarna har betydelse. I de ärenden där vi har avslagit ansökan har vi bedömt att de brott som skett på platsen antingen inte varit tillräckligt många eller av sådan art att bevakningsintresset vägt tyngre än det mycket höga integritetsintresset för platsen. Ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning avslogs därför, trots att det fanns sådana problem med brottslighet att platserna bedömdes som brottsutsatta i kamerabevakningslagens mening.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Möjligheterna för kommuner att få tillstånd till kamerabevakning på gator och torg har ökat med kamerabevakningslagen. Som en följd har antalet ansökningar om kamerabevakning i stadskärnor blivit fler och det är inte ovanligt att kommuner vill bevaka dagtid eller planerar att ha kamerorna igång dygnet runt. När det gäller stadskärnor och andra liknande platser väger integritetsintresset så pass tungt att det är svårt att motivera en bevakning som ska ske dygnet runt. När vi prövar en ansökan är det därför vanligt att vi delvis beviljar ansökan och att kamerabevakning bara får ske under vissa tider.

I de ärenden där vi delvis har beviljat ansökan har sökanden bara fått tillstånd att bevaka under vissa tider på dygnet, oftast sena kvällar och nätter. Vi har då avslagit ansökan om att få bevaka dagtid. Det kan bero på att underlaget i ärendet visar att problemen med brott eller ordningsstörningar framför allt förkommit under vissa tider, till exempel kvällar och nätter. Behovet av bevakning i brottsbekämpande syfte har då främst funnits dessa tider.

En annan anledning till att vi bara beviljar bevakning vissa tider kan vara att integritetsintresset på platsen som ska bevakas väger lättare under kvällar och nätter när personer inte vistas på platsen i samma utsträckning. Om integritetsintresset väger lättare krävs det inte lika omfattande problem med brottslighet för att bevakningen ska tillåtas. I något fall har vi bara beviljat bevakning av vissa områden och avslagit ansökan om att bevaka andra områden. Anledningen till det kan vara att integritetsintresset väger lättare på vissa platser än andra.

Högsta förvaltningsdomstolen har prövat ett mål om kamerabevakning i centrala Uppsala. Uppsala kommun hade ansökt om tillstånd till kamerabevakning dygnet runt på ett centralt torg och i en gränd. Platserna var brottsutsatta och det fanns ett tungt vägande bevakningsintresse. Med hänvisning till det höga integritetsintresset beslutade IMY att delvis bifalla ansökan och ge tillstånd till bevakning alla dagar kl. 20.00–06.00.

Högsta förvaltningsdomstolen delade IMY:s bedömning att bevakning skulle få ske under de tider som IMY beslutat om. I sin dom hänvisade domstolen till principen om uppgiftsminimering i dataskyddsförordningen. Personuppgifter ska vara adekvata, relevanta och inte för omfattande i förhållande till det ändamål för vilka de samlas in. Domstolen konstaterade att torget är ett sådant område där det är angeläget för den enskilde att kunna röra sig fritt utan att bli bevakad. Det är också ett område där ett mycket stort antal personer, särskilt under dagtid, passerar eller uppehåller sig. Det innebär att det är en stor mängd uppgifter om enskilda som, utan att vara relevanta för ändamålet med bevakningen, kommer att behandlas. Även om det fanns problem med brottslighet och andra ordningsstörningar i det aktuella

området under hela dygnet, bedömde domstolen att bevakningsintresset vägde mindre tungt under dagtid jämfört med kvälls- och nattetid. Även under tidig kväll bedömdes bevakningsintresset vara svagare.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

I ett fåtal ärenden har IMY avvisat ansökningar som rör bevakning av gator och torg. I ärendena skulle bevakningen ske på ett sådant sätt att det inte var fråga om varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Så kan vara fallet om bevakningen ska ske från en plats så högt över marken att det inte är möjligt att identifiera personer eller om teknik används som gör att det inte är möjligt att identifiera personer i den bild som vidareförmedlas från kameran.

Tabell 4. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området gator och torg

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	52	34
Delvis beviljade ansökningar	37	24
Ej beviljade ansökningar	54	36
Tillstånd krävs ej	9	6
Totalt	152	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området gator och torg. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Praxis från tillsynsverksamheten

I maj 2023 fattade IMY beslut i en tillsyn om kamerabevakning med anonymiseringsteknik. Tillsynen grundade sig i ett klagomål från en privatperson som uppgav att Kungälv kommun bedrev kamerabevakning på flera platser dit allmänheten har tillträde utan att ha sökt och fått tillstånd från IMY för att sätta upp kamerorna. Kommunen hade informerat den klagande om att bevakningen var anonymiserad och att det därför inte krävdes tillstånd. IMY inledde tillsyn för att utreda om kamerabevakningen var tillståndspliktig enligt 7 § kamerabevakningslagen.

IMY:s granskning visade att sex av nio av de platser som klagomålet gällde var tillståndspliktiga och att tillstånd saknades. På de övriga tre platserna som klagomålet gällde krävdes inget tillstånd eller fanns giltigt tillstånd.

Kommunen bedrev kamerabevakning med en typ av anonymiseringsteknik och menade att personer därför inte kunde identifieras. Kan enskilda inte identifieras är kamerabevakningslagen inte tillämplig. Anonymiseringstekniken som kommunen använde innebar att kamerabilderna pixelerats. IMY konstaterade dock att redan upptagningen av originalvideon, överföringen till server och bearbetningen i mjukvaran gjorde att bevakningen omfattades av kamerabevakningslagen. IMY bedömde även att de pixelerade bilderna var tillräckligt tydliga för att enskilda personer kunde komma att identifieras. Detta gällde särskilt vid bevakning där vissa grupper av personer normalt uppehåller sig, till exempel vid skolor.

IMY bedömde dock att pixeleringen av bildmaterialet innebar att integritetsintrånget minskade, jämfört med om det under hela processen varit fråga om behandling och lagring av högupplösta bilder. Att kommunen använde integritetsfrämjande teknik bedömdes som en förmildrande omständighet.

I beslutet konstaterade IMY att kommunen bröt mot tillståndskravet i 7 § kamerabevakningslagen. IMY gav kommunen en reprimand för överträdelsen samt förbjöd kommunen att bedriva kamerabevakning utan kamerabevakningstillstånd.

IMY bedömde att överträdelsens omfattning och allvarlighetsgrad normalt sett skulle leda till en sanktionsavgift, men att det i ärendet fanns särskilda omständigheter som talade emot en sanktionsavgift. IMY valde därför att utfärda en reprimand. Bedömningen gjordes bland annat mot bakgrund av ett uttalande i förarbeten till kamerabevakningslagen där det anges att det är möjligt att stanna t.ex. vid ett föreläggande eller en varning när det är oklart hur kamerabevakningslagen ska tolkas. Eftersom prövningen som gjordes var den första i sitt slag sedan kamerabevakningslagen började tillämpas, utfärdade IMY en reprimand i stället för en sanktionsavgift.

Kommunen har överklagat IMY:s beslut till förvaltningsrätten.

Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Myndighetslokaler och kontor

I den här kategorin ingår framför allt kommuner och statliga myndigheter, men även kommunala bolag som bostads-, vatten- och energibolag, som utför uppgifter av allmänt intresse.

De flesta kontorslokaler omfattas inte av tillståndsplikten för kamerabevakning, eftersom privata aktörer som huvudregel inte behöver tillstånd för att bedriva kamerabevakning. Om en myndighet eller någon annan som utför en uppgift av allmänt intresse vill kamerabevaka sina lokaler kan tillstånd däremot krävas, om allmänheten har tillträde till ytor som ska bevakas.

Beviljade ansökningar om tillstånd

Verksamheten i myndighetslokaler kan vara känslig för enskilda, vilket innebär att integritetsintresset kan väga tungt på dessa platser. Det är därför lättare att få tillstånd till mindre integritetskänsliga bevakningsformer, till exempel porttelefonkameror eller bevakning som aktiveras i samband med inbrotts- eller överfallslarm. När det gäller porttelefonkameror beviljar vi oftast tillstånd till bevakning i realtid i samband med påringning, med villkor om att bevakningen bara får pågå medan samtalet pågår. IMY har också i vissa fall beviljat bevakning i realtid vid utpassering, t.ex. för att säkerställa att det inte finns någon person utanför kontoret eller byggnaden som kan innebära ett hot. Det är även generellt sett lätt att få tillstånd till bevakning inomhus utanför verksamhetstider, när personer ändå inte ska uppehålla sig på platsen.

För att mer omfattande, kontinuerlig bevakning ska vara tillåten under verksamhetstider krävs normalt sett att sökanden kan visa att det finns ett befintligt problem på platsen som väger tyngre än integritetsintresset. Ordningsstörningar, hot och våld är exempel på sådant som kan motivera mer ingripande kamerabevakning. Om sökanden har kunnat redogöra för en tydlig hotbild och inträffade incidenter vid platsen som ska bevakas har vi bedömt att det har varit fråga om en plats där det finns särskild risk för angrepp på någons liv, hälsa eller trygghet eller på egendom. Då har vi också beviljat tillstånd till bevakning. En sådan bedömning har gjorts för väntrum och receptioner på socialkontor i flera ärenden. Det har då oftast handlat om bevakning enbart i realtid, men i enstaka fall när platsen bedömts vara brottsutsatt i kamerabevakningslagens mening har vi även beviljat bevakning med rätt till bildinspelning.

IMY har även beviljat tillstånd till bevakning med bildinspelning som sker vid aktivering av överfalls- eller inbrottslarm. Skälet är att sådan bevakning bara sker i undantagsfall, när hotfulla situationer uppstår eller när inbrott sker, och i sådana situationer gör sig bevakningsintresset mycket starkt gällande.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

I de fall där IMY har avslagit ansökningar om tillstånd till bevakning i myndighetslokaler eller på kontor har det rört sig om ärenden där sökanden har velat ha tillstånd till mer integritetskänslig bevakning, det vill säga kontinuerlig bevakning i realtid och med bildinspelning. De som vänder sig till verksamheten på platsen kan göra det i ärenden som är känsliga eller privata och besökare kan befinna sig i en utsatt situation, vilket gör att integritetsintresset väger tungt. Sökandena har samtidigt inte kunnat visa på ett tillräckligt tungt bevakningsintresse på platsen. Det är typiskt sett inte tillräckligt att det har inträffat enstaka brott i exempelvis en reception för att IMY ska kunna meddela tillstånd till mer integritetskänslig bevakning av dessa platser.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Delvis beviljade ansökningar förekommer i två huvudsakliga typfall. Det första är ansökningar som både omfattar ytor där tillstånd krävs, men även ytor där tillstånd inte krävs. Då avvisar IMY den del av ansökan som inte är tillståndspliktig och bedömer om tillstånd till bevakning ska beviljas för övriga ytor.

Det andra typfallet är ansökningar där delar av bevakningen kan vara tillåten, men andra delar går utöver vad som är motiverat utifrån situationen på platsen. En sökande kan till exempel ansöka om tillstånd till bevakning dygnet runt, utan att det har inträffat mer än några enstaka brott eller liknande på platsen. Vi kan då bevilja tillstånd till bevakning utanför verksamhetstider, när integritetsintresset är mycket lägre, och avslå ansökan om tillstånd att få bevaka under öppettider.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

I myndighetslokaler har allmänheten normalt sett bara tillträde till receptioner, väntrum och liknande områden. IMY avvisar därför ansökningar som avser andra ytor, om det inte finns uppgifter som talar för att allmänheten faktiskt har tillträde dit. Samtidigt är det viktigt att komma ihåg att bevakning av ytor dit allmänheten inte har tillträde i många fall kan vara ännu mer integritetskänslig än bevakning av receptioner, väntrum eller liknande. Att en plats inte omfattas av tillståndsplikten betyder alltså inte per automatik att bevakning på platsen är tillåten.

Den som vill bevaka på platser dit allmänheten inte har tillträde ska själv göra en bedömning av om bevakningen är tillåten eller inte enligt reglerna i dataskyddsförordningen. Om IMY inleder tillsyn mot en aktör som bevakar platser dit allmänheten inte har tillträde, måste den personuppgiftsansvariga kunna visa hur den har gjort bedömningen att bevakningen är tillåten och att man efterlever bestämmelserna i dataskyddsförordningen. Att bevaka personal är särskilt integritetskänsligt och kräver därför tungt vägande skäl.

Tabell 5. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området myndigheter och kontor

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	50	40
Delvis beviljade ansökningar	31	25
Ej beviljade ansökningar	26	21
Tillstånd krävs ej	18	14
Totalt	125	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området myndighetslokaler och kontor. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Parkeringar

Kategorin parkeringar avser huvudsakligen ärenden där bevakning ska ske av parkeringsplatser utomhus. Enligt kamerabevakningslagen är nämligen kamerabevakning i parkeringshus undantaget från tillståndsplikten om bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott, vilket är de vanligaste syftena.

Integritetsintresset vid parkeringsplatser väger i regel relativt lätt, eftersom det är en plats där människor endast vistas kortvarigt. Det är inte heller en plats där personer vistas för fritids- eller nöjessyften. Integritetsintresset kan dock variera beroende på hur parkeringen är utformad och vad som finns i närområdet. Om det är fråga om en parkering i ett bostadsområde, kommer de boende som använder parkeringen att bevakas i princip varje dag, vilket innebär risker för kartläggning av enskildas privatliv. Integritetsintresset väger därför tungt på sådana platser. Likaså kan centralt belägna parkeringar i stadskärnor eller parkeringar i direkt anslutning till platser för nöje eller avkoppling innebära att integritetsintresset väger tyngre.

Bevakning av personalparkeringar innebär också att arbetstagare träffas av bevakningen, vilket höjer integritetsintresset. Vad gäller bevakningsintresset ska det bedömas för varje plats som ska bevakas, och det krävs att den sökande kan visa att det finns problem med till exempel brottslighet där bevakningen ska ske.

Beviljade ansökningar om tillstånd

Vad gäller de ärenden där tillstånd till kamerabevakning av parkeringsplatser har beviljats har IMY i majoriteten av fallen bedömt att det är fråga om bevakning av en brottsutsatt plats. Sökanden har kunnat visa på en dokumenterad och återkommande problematik med till exempel bilinbrott, bilbränder eller skadegörelse vid den parkering som ska bevakas. Bevakningen har också varit begränsad till bara parkeringsytorna, och inte områden i direkt anslutning som skulle kunna vara av känslig karaktär. I några ärenden har vi bedömt att den redovisade brottsligheten inte är av sådan omfattning att det är fråga om bevakning av en brottsutsatt plats, men ändå bedömt att sökanden har ett visst bevakningsbehov mot bakgrund av vad som skett vid platsen. Trots att bevakningsintresset i de fallen inte väger lika tungt har det bedömts väga tyngre än integritetsintresset på platsen. Anledningen till det har varit att bevakningen varit begränsad till kvällar och nätter när integritetsintresset väger lättare, eller att parkeringen ligger avsides och att integritetsintresset av den anledningen bedömts väga lättare.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har avslagit flera ansökningar om tillstånd att kamerabevaka vid parkeringsplatser. Parkeringsplatserna har varit belägna i anslutning till bostäder, stadskärnor eller platser som personer besöker för nöje och avkoppling. När vi har avslagit en ansökan om tillstånd att kamerabevaka en parkering har orsaken i flera fall varit att sökanden inte har kunnat visa på ett dokumenterat problem med brottslighet vid platsen. Det är inte tillräckligt att hänvisa till att det finns problem med brottslighet på andra platser i kommunen eller i staden, utan sökanden måste visa på ett bevakningsbehov på platsen där bevakningen ska ske.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

I ett antal ärenden har IMY beviljat tillstånd till kamerabevakning bara under vissa tider. Det har i ärendena varit fråga om centralt belägna parkeringar och parkeringar som ligger i anslutning till platser som personer besöker för nöje och avkoppling. I vissa ärenden har problemen med brottslighet framför allt varit aktuella under sena kvällar och nätter, och integritetsintresset har dessutom vägt lättare under dessa tider på dygnet. Vi har då bedömt att bevakningsintresset väger tyngre än integritetsintresset på kvällar och nätter, och beviljat tillstånd dessa tider. Vi har avslagit ansökan om kamerabevakning på dagtid, eftersom fler personer rör sig vid platsen dagtid och/eller för att brottsligheten inte har inträffat under dagtid och det därför inte finns något bevakningsbehov de tiderna.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

När IMY har avvisat ansökningar om tillstånd till bevakning av parkeringar har det i vissa fall varit fråga om bevakning i parkeringshus, där tillstånd inte behövs. Vi har då avvisat ansökan utan att pröva om bevakningen är tillåten eller inte. I flera andra fall har vi avvisat ansökan på grund av att den som ansöker om tillstånd inte omfattas av tillståndsplikten, till exempel privata fastighetsbolag. Pendlarparkeringar kan vidare omfattas av undantaget i kamerabevakningslagen för bevakning av hållplatsområden avsedda för resande med kollektivtrafik.

Även om aktörer inte behöver tillstånd till sin kamerabevakning innebär det inte att den per automatik är tillåten. Den som exempelvis vill bevaka på platser där det inte krävs tillstånd ska själv göra en bedömning av om bevakningen är tillåten eller inte. Om vi inleder tillsyn mot en aktör som bevakar platser där det inte krävs tillstånd, måste den personuppgiftsansvariga kunna visa hur den har gjort bedömningen att bevakningen är tillåten och att man efterlever bestämmelserna i dataskyddsförordningen.

Tabell 6. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området parkeringar

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	20	21
Delvis beviljade ansökningar	15	16
Ej beviljade ansökningar	22	23
Tillstånd krävs ej	37	39
Totalt	94	99

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området parkeringar. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Domstolar

En domstolslokal är generellt en plats där integritetsintresset väger tungt. I domstolens verksamhet hanteras ärenden och mål som kan vara känsliga till sin natur och det kan uppfattas som obehagligt för besökare att bli bevakade på platsen.

Domstolen är även en arbetsplats och kamerabevakningen innebär att personalen kan bli föremål för bevakning under sin arbetsdag. Om kamerabevakningen syftar till att skydda de personer som träffas av bevakningen minskar integritetsintrånget något.

Samtidigt ställer domstolarnas verksamhet höga krav på säkerhet. Det är av stor vikt att rättssalarna och de allmänna utrymmena i domstolslokalerna är trygga och att brott mot eller påverkan av exempelvis vittnen och personal motverkas. Utifrån verksamhetens karaktär finns det en generell hotbild och bevakningsintresset väger därför tungt. Rättspraxis är tillåtande och bevakning beviljas vanligtvis utan att brottsutsatthet eller underlag över inträffade incidenter behöver redovisas i det enskilda fallet.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har beviljat tillstånd till kamerabevakning både inomhus i allmänna utrymmen och utomhus i anslutning till domstolsbyggnader. Ärendena har till exempel innefattat bevakning i entréer, korridorer, trapphus, säkerhetskontroll eller väntrum. Om bevakningen ska ske i anslutning till toaletter gör sig särskilda integritetsaspekter gällande eftersom det finns en risk att kameran filmar in i toalettutrymmet när toalettdörren öppnas. IMY har därför begränsat bevakningsområdet genom att föreskriva särskilda villkor om att kamerorna ska vinklas eller att kamerabilden ska maskeras så att toalettdörrar inte bevakas. Bevakning har även tillåtits vid huvudentréer och personalentréer för att öka säkerheten för personalen. Tillstånden rör bevakning i realtid och med rätt till bildinspelning.

Kamerabevakning förekommer även i domstolens rättssalar, dock i begränsad omfattning. I rättssalen är integritetsintresset än mer framträdande än vad det är i andra allmänna utrymmen, eftersom bevakningen i rättssalar innebär att parter, målsägande och vittnen filmas i en rättegångssituation. Tidigare gällde ett absolut fotograferingsförbud i rättssalar, men sedan en lagändring 2019 är det tillåtet att bedriva kamerabevakning efter det att överfallslarm manuellt har aktiverats i den aktuella salen.

Överfallslarmet i rättssalen är avsett för allvarigare incidenter och överfallssituationer och är kopplat direkt till polisen. När överfallslarmet aktiveras sänds ljud och bild från rättssalen, vilket gör det möjligt för de poliser och ordningsvakter som ska svara på larmet att få information om vad som händer inne i salen. Det ger dem möjlighet

att bedöma situationen och att inte utsätta sig själva eller andra för onödiga risker. Vid mindre incidenter, när enbart domstolens egna vakter tillkallas, får bevakning inte ske.

Bevakningen innebär ett stort integritetsintrång. Vid intresseavvägningen har IMY särskilt beaktat att bevakningen är avgränsad till att ske i undantagsfall vid allvarliga incidenter, att avlyssningen kan vara av stor betydelse för att kunna bedöma situationen i salen samt att det är fråga om en sådan typ av brottslighet där ljudmaterial kan vara av stor betydelse vid utredning och lagföring. Bevakning i samband med aktiverat överfallslarm beviljas regelmässigt. Bevakning får ske i realtid och med bildinspelning. Ljud får avlyssnas och spelas in.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan om tillstånd till bevakning i domstol.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

I ett fall har IMY delvis beviljat tillstånd till kamerabevakning. Ärendet handlade om bevakning dels i domstolens allmänna utrymmen, dels i garage för personal samt varuintag. IMY bedömde att garaget och varuintaget inte var platser dit allmänheten har tillträde. Bevakningen var därför inte tillståndspliktig och ansökan avvisades i den delen. Övrig bevakning beviljades.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Tillståndsplikten gäller bara platser dit allmänheten har tillträde. IMY har, som framgår ovan, delvis avvisat en ansökan som rörde bevakning av garage för personal och varuintag. Utrymmen avsedda för häktade eller frihetsberövade personer omfattas inte heller av tillståndsplikten.

Tabell 7. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området domstolar

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	77	93
Delvis beviljade ansökningar	6	7
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	0	–
Totalt	83	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området domstolar. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Stationsområden

Stationsområden är olika typer av knutpunkter för kollektivt resande, till exempel flygplatser, resecentra och centralstationer men även enskilda hållplatser och perronger. Vad dessa platser har gemensamt är att vem som helst ur allmänheten kan befinna sig där under både korta och långa stunder.

Som utgångspunkt finns ett betydande integritetsintresse vid stationsområden eftersom ett stort antal personer befinner sig där för att till exempel ta sig till och från jobbet eller skolan. Integritetsintresset kan dock variera beroende på vilken tid på dygnet bevakningen ska ske. Integritetsintresset väger exempelvis lättare nattetid än dagtid, och om bevakning ska ske inomhus när en station är stängd för allmänheten är integritetsintresset närmast försumbart.

Bevakningsintresset väger tungt i kollektivtrafiken och på flygplatser. I kollektivtrafiken samlas många personer på en liten yta, och på stationer och terminaler kan alla som vill vistas fritt. Resandet sker i princip alla tider på dygnet och det är inte ovanligt att personer är berusade. Dessa omständigheter medför en ökad risk för brottslighet och ordningsstörningar. Utöver problem med brottslighet och ordningsstörningar är risken för olyckor stor i både kollektivtrafiken och på flygplatser.

Sedan den 1 augusti 2020 krävs inget tillstånd för att kamerabevaka stations-, terminal- och hållplatsområden om bevakningen sker i syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brott, ordningsstörningar eller olyckor. Den som bedriver kamerabevakning måste i stället själv göra bedömningen om den planerade bevakningen är tillåten. IMY:s tidigare beslut kan ge vägledning vid behovs- och intresseavvägningen.

Beviljade ansökningar om tillstånd

I de fall där IMY helt har beviljat ansökningar om kamerabevakning av stationsområden har det oftast rört sig om bevakning i brottsförebyggande syfte på platser som sökanden har kunnat visa är brottsutsatta. Det har i många fall även rört sig om bevakning av relativt begränsade delar av stationsområden där enskilda normalt inte befinner sig under längre tider, till exempel i anslutning till husfasader, gångtunnlar eller cykelparkeringar. Det kan även finnas anledning att bedriva kamerabevakning vid tågplattformer och spårområden för att förebygga och förhindra olyckor. Det har normalt sett inte krävts att sökanden kunnat visa att det faktiskt har inträffat olyckor på dessa platser, utan det har räckt med att konstatera att det finns en förhöjd risk för olyckor vid tågplattformer och i anslutning till spårområden. Det är dock viktigt att bevakningen inte är mer ingripande än nödvändigt för att uppnå syftet att förebygga och förhindra brott och olyckor.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

I de fall där IMY helt har avslagit ansökningar om tillstånd till bevakning av stationsområden har det handlat om situationer där sökanden inte kunnat visa ett konkret behov av att bedriva bevakning på platsen. I samtliga fall har det rört sig om bevakning i brottsförebyggande syfte, men där sökanden inte har kunnat visa att mer än enstaka brott inträffat på platsen.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

I de fall där IMY delvis har beviljat ansökningar om bevakning av stationsområden har det ofta handlat om att sökanden vill bedriva bevakning dygnet runt, men inte kunnat visa att det finns problem med exempelvis brottslighet för att motivera bevakningsbehovet. Då har vi ansett att bevakningen är tillåten när stationen är stängd för allmänheten. Om sökanden har kunnat visa att det i och för sig finns problem med brott men inte kunnat visa att brotten inträffar dagtid, har vi med ledning av domstolspraxis ansett att bevakningen är tillåten under kvälls- och nattetid, kl. 20.00–06.00.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Eftersom stationsområden inte längre omfattas av tillståndsplikten avvisar IMY ansökningar om bevakning av sådana områden. I vissa fall kan sökandens avsikt vara att bevaka både stationsområden och andra områden med samma kamera, vilket innebär att delar av upptagningsområdet ska prövas av IMY medan andra delar ska avvisas. Det kan även vara frågan om bevakning av platser med en blandad karaktär, till exempel ett centralt torg där det även förekommer busstrafik.

Gränsdragningen mellan områden som är undantagna från tillståndsplikten och områden där tillstånd fortfarande krävs är dock inte alltid enkel. Svårigheten ligger ofta i att avgöra vilka och hur stora ytor som omfattas av undantaget och var gränsen till tillståndspliktigt område går.

Kollektivtrafiksundantaget tar sikte på bevakning av ett stations-, terminal- eller hållplatsområde. I ett stations- eller terminalområde ingår inledningsvis byggnader som järnvägs- eller tunnelbanestationer och terminaler för kollektiv fartygstrafik. Även området strax utanför sådana byggnader omfattas av undantaget, till exempel ytor vid en tunnelbaneuppgång. Om också det anslutande området utanför en byggnad är avsett för resande med kollektivtrafik, kan ett större område omfattas av undantaget.

Stations- och terminalområden samt hållplatser är ofta inte tydligt avgränsade, utan flyter ihop med den övriga stadsbilden. Vilka och hur stora ytor som ingår i ett stations- eller terminalområde får bedömas i varje enskilt fall utifrån förhållandena på platsen. Vid bedömningen ska utgångspunkten vara hur resenärer och andra som utnyttjar platsen rimligen uppfattar området. När ett stations- eller terminalområde övergår i ett område där syftet med ytan inte längre är det kollektiva resandet bör gränsen för vad som utgör ett stations- eller terminalområde vara passerad. Biljettautomater, busskurer eller räcken kan vara till hjälp för att avgränsa ett stations- eller terminalområde. Hållplatsområden avgränsas vanligtvis av hållplatskurer och hållplatsstolpar. Markeringar på marken kan också tjäna som ledning för att avgränsa ett hållplatsområde.

Tabell 8. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området stationsområden

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	27	33
Delvis beviljade ansökningar	12	15
Ej beviljade ansökningar	14	17
Tillstånd krävs ej	28	35
Totalt	81	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området stationsområden. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Återvinningscentraler

I kategorin återvinningscentraler ingår ansökningar om bevakning på bemannade och obemannade återvinningscentraler. Kamerabevakning vid återvinningscentraler sker oftast för att förebygga, förhindra och utreda brott. Syftet med bevakningen kan också vara att förebygga och förhindra olyckor, att se till att avfall sorteras korrekt eller att kontrollera fyllnadsgrad i containrar.

De som besöker en återvinningscentral gör det i regel under en kort stund och integritetsintresset väger därför som utgångspunkt relativt lätt. Återvinningscentralen är dock även en arbetsplats och bevakning som sker av arbetstagare under arbetstid är känslig. Integritetsintresset väger därför relativt tungt under bemannade öppettider.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har beviljat tillstånd till kamerabevakning i de flesta av de ärenden som gäller bevakning av återvinningscentraler. Oftast har det varit fråga om bevakning under särskilda tider när återvinningscentralen är låst och obemannad men öppen för abonnenter som på förhand anslutit sig till en särskild tjänst som ger tillträde utanför ordinarie öppettider. Eftersom bevakningen inte sker av arbetstagare under dessa tider, väger integritetsintresset lättare. Att bevakning endast sker under obemannade öppettider innebär även att de som vill undvika kamerabevakningen har möjlighet att besöka återvinningscentralen under ordinarie öppettider när den är bemannad. Eftersom integritetsintresset väger relativt lätt under sådana förhållanden, krävs det inte att sökanden presenterar någon utredning om brottsutsatthet för att bevakningen ska beviljas. Om bevakningen däremot är tänkt att ske under tider när återvinningscentralen är bemannad med personal, krävs det en utredning som visar att platsen är brottsutsatt för att IMY ska bevilja tillstånd. Det har skett i enstaka ärenden.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan om bevakning vid en återvinningscentral.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Där IMY delvis har beviljat en ansökan om bevakning av en återvinningscentral har ansökan omfattat bevakning även under tider när personal arbetar på platsen. Eftersom bevakning av arbetstagare under arbetstid är känsligt ur integritetssynpunkt krävs det att sökanden kan visa på ett tungt vägande bevakningsbehov för att bevakningen ska vara tillåten. Om sökanden inte har kunnat visa att platsen är brottsutsatt, har vi avslagit ansökan om bevakning under öppettider när personal är på plats.

I ett fall har vi även avslagit bevakning under öppettider trots att platsen i fråga ansågs vara brottsutsatt. Vid bedömningen beaktade vi särskilt att den brottslighet som rapporterats på platsen inte hade riktats mot personal eller besökare. Under andra tider, när anläggningen bara har öppet för abonnenter och integritetsintresset väger lättare samt när anläggningen är stängd och låst och ingen ska befinna sig på platsen, har tillstånd beviljats.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

I ett fåtal ärenden har IMY avvisat ansökningar om bevakning. Det har då varit fråga om bevakning som ska ske med sådan utrustning eller av ett sådant område att det inte kommer att ske någon varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Så kan till exempel vara fallet om en kamera bara ska filma ned i en container för att kontrollera fyllningsgrad eller när en sensor som bara kan identifiera registringsskyltar ska användas. Om det inte är fråga om varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning omfattas bevakningen inte av kamerabevakningslagen.

Tabell 9. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området återvinningscentraler

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	57	72
Delvis beviljade ansökningar	18	23
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	4	5
Totalt	79	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området återvinningscentraler. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Flerbostadshus

Kamerabevakning i anslutning till bostäder innebär särskilda risker för intrång i den personliga integriteten och praxis har därför varit restriktiv. Till exempel har vi bara tillåtit bevakning av entréer till hyreshus i rena undantagsfall.

Samtidigt omfattas numera bara en begränsad andel av bostadsmarknadens aktörer av tillståndsplikten, främst kommunala bostadsbolag, vilket innebär att bevakning av de flesta flerbostadshus inte behöver tillstånd.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har beviljat tillstånd till bevakning av begränsade ytor i bostadsområden, till exempel vid fasader, ingångar till returstationer, inhägnade avfallsstationer och liknande. En förutsättning har varit att det funnits konstaterade problem med nedskräpning eller dumpning av otillåtet avfall som har lett till stora kostnader för sökanden.

Det är normalt sett inte tillräckligt att hänvisa till att det förekommer nedskräpning för att bevakning ska vara tillåten. Bevakningen bör också vara begränsad och inte omfatta ett större område än vad som är nödvändigt för att komma till rätta med problemen. Till exempel kan ofta ytor utanför avfalls- och returstationen maskeras.

För att vi ska kunna bevilja tillstånd till mer omfattande bevakning, till exempel av innergårdar och andra gemensamma områden, krävs i regel att syftet med bevakningen är att förebygga brott och att platsen som ska bevakas är brottsutsatt. Dessutom krävs oftast att brottsligheten är allvarlig. För att bevakningen ska få ske dagtid, när boende i större utsträckning rör sig i området, krävs att sökanden kan visa att brottsligheten sker under dagtid.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

I ett fåtal ärenden har IMY helt avslagit ansökan om tillstånd till kamerabevakning i bostadsområden. I samtliga fall hade sökanden inte kunnat visa att det faktiskt hade förekommit brottslighet eller fanns något annat problem på platsen som motiverade kamerabevakningen. Det är inte tillräckligt att hänvisa allmänt till att det har skett brott i bostadsområdet, utan det krävs att sökanden redogör i detalj för vad som har hänt och när händelserna har inträffat.

Ett ärende avsåg kamerabevakning i anslutning till ett återvinningsrum, där kamerans upptagningsområde även skulle omfatta ingångar till bostadsområdet, gångvägar och parkeringsplatser. Bevakningen var inte begränsad till området i anslutning till återvinningsrummet och sökanden hade inte redogjort för problem på platsen mer än i allmänna ordalag. Därför avslag vi ansökan.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

I två fall har IMY beviljat tillstånd till kamerabevakning i bostadsområden nattetid i brottsförebyggande syfte. Båda bostadsområdena var brottsutsatta, men brottsligheten hade framför allt inträffat under sen kväll och natt. Vi beslutade därför att bevakning inte fick ske under dagtid, men beviljade tillstånd till bevakning nattetid.

IMY har i flera beslut beviljat tillstånd till bevakning i anslutning till återvinningshus där det funnits problem med nedskräpning och dumpning av avfall. Problemen hade pågått under flera år och utgjorde en sanitär olägenhet i området samt innebar arbetsmiljöproblem för de personer som tog hand om skräpet. Vi bedömde att bevakningsintresset i anslutning till återvinningshuset vägde relativt tungt och beviljade bevakning av huset och 2 meter från fasader under vissa tider. Däremot avslag vi bevakning av ytor längre bort från återvinningshuset.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

En stor andel av de ansökningar som rör kamerabevakning vid flerbostadshus har kommit in från aktörer som inte längre behöver söka tillstånd, som bostadsrättsföreningar, privata hyresvärdar och privatpersoner. IMY avvisar därför ansökningar från dem utan att pröva om bevakningen är tillåten eller inte.

Dessutom finns det flera platser i bostadsområden som allmänheten inte anses ha tillträde till, exempelvis trapphus, källarförråd och liknande. På de platserna behöver inte heller offentliga aktörer tillstånd att bedriva kamerabevakning, och därför har vi avvisat ansökningar som avser sådana områden. Att kamerabevakning där är tillståndsfri innebär inte att den därmed är tillåten. Därför måste den som vill bevaka på platser dit allmänheten inte har tillträde själv bedöma om bevakningen är tillåten eller inte. Om IMY inleder tillsyn mot en aktör som bevakar platser dit allmänheten inte har tillträde, måste den personuppgiftsansvariga kunna visa hur den har bedömt att bevakningen är tillåten och att man efterlever övriga bestämmelser i dataskyddsförordningen.

IMY har inom ramen för vår tillsyn granskat kamerabevakning i flerbostadshus, både för privata aktörer, bostadsrättsföreningar och kommunala bostadsbolag. Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Tabell 10. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området flerbostadshus

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	21	29
Delvis beviljade ansökningar	9	12
Ej beviljade ansökningar	4	5
Tillstånd krävs ej	39	53
Totalt	73	99

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området flerbostadshus. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Skog och mark

Med skog och mark menar vi naturområden som skogar, vattenområden, fjäll, åkermark och andra relativt otillgängliga områden utan tät bebyggelse. Integritetsintresset kan i vissa fall väga relativt tungt på dessa platser, särskilt om det är fråga om naturområden med vandringsleder, sevärdheter eller andra platser där många vistas för nöje och avkoppling. Om sådana dragningskrafter saknas, kan integritetsintresset däremot väga betydligt lättare.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har i ett antal fall helt beviljat tillstånd till kamerabevakning i skog och mark. Bevakningen har antingen rört områden där integritetsintresset är lågt, till exempel för att platsen ligger avsidet, eller så har sökanden uppgett att man ska genomföra integritetshöjande åtgärder i samband med bevakningen, vilket innebär att integritetsintrånget är mindre. Det kan till exempel handla om att avidentifiera det inspelade materialet genom att radera bilder på människor och fordon när man hämtat lagrat material från kamerorna.

I ett par fall har IMY beviljat tillstånd till bevakning som ska ske under en begränsad tidsperiod på några år i samband med projekt om exempelvis djurs beteenden vid så kallade viltpassager under vägar. I ett ärende beviljade vi bevakning av ytor mellan skog och bebyggelse i samband med ett forskningsprojekt som undersökte ljusföroreningar i städer och dess påverkan på naturliv. Sökanden hade i det fallet genomfört en rad åtgärder för att minska integritetsintrånget. Tillståndet förenades bland annat med villkor om att kamerorna skulle riktas och placeras på ett sådant avstånd att trädgårdar, bostadshus, skolor eller andra verksamheter samt gångvägar och gångstigar inte träffades av kamerabevakningen.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

Bara i två fall har IMY avslagit ansökan om bevakning av områden i skog och mark. Det ena ärendet gällde bevakning i anslutning till ett utkikstorn, som vi bedömde var en plats där personer vistas på sin fritid för nöje och avkoppling. Eftersom det bara hade skett ett fåtal fall av skadegörelse vid utkikstornet, bedömde vi att bevakningsintresset på platsen vägde relativt lätt och avslog ansökan. Sökanden överklagade IMY:s beslut till förvaltningsrätten, som avslog överklagandet.

Det andra ärendet gällde bevakning i anslutning till en badplats, vilket gjorde att integritetsintresset vägde tungt. Det hade visserligen förekommit incidenter och brott på platsen, men IMY bedömde att den inte var brottsutsatt och eftersom bevakningsintresset inte vägde tyngre än integritetsintresset avslogs ansökan.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

De ansökningar som IMY delvis har beviljat gäller framför allt bevakning av både områden där enskilda sällan befinner sig och områden där enskilda ofta befinner sig. Att människor sällan befinner sig på platsen innebär i regel att integritetsintresset väger lättare. Det kan också medföra att det inte är frågan om varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning, vilket gör att det inte behövs något tillstånd för bevakningen i den delen och att vi därför avvisar den. Vi har beviljat bevakning i den del som omfattats av tillståndsplikten på platser som djurpassager under vägar, eftersom integritetsintresset vägt relativt lätt. Samtidigt har vi avvisat övrig bevakning, eftersom vi bedömt att den inte innebär personbevakning.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

En stor del av ansökningarna om tillstånd till bevakning av områden inom skog och mark har avvisats utan prövning. Skälet är ofta att bevakningen inte innebär varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Området kan vara så pass otillgängligt att människor helt enkelt inte kommer befinna sig i kamerans upptagningsområde tillräckligt ofta för att kamerabevakningslagen ska bli tillämplig.

I andra fall utförs bevakningen med drönare som flyger på så hög höjd att det blir inte går att identifiera enskilda personer. Om enskilda inte kan identifieras gäller inte kamerabevakningslagen, och därmed inte heller kravet på tillstånd.

I några ärenden har vi även avvisat ansökan eftersom den som ansökt varit en privat aktör som inte utfört en uppgift av allmänt intresse.

Tabell 11. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området skog och mark

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	15	24
Delvis beviljade ansökningar	10	16
Ej beviljade ansökningar	2	3
Tillstånd krävs ej	35	56
Totalt	62	99

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området skog och mark. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Drönare

I kategorin drönare ingår alla beslut som gäller bevakning med en kamera som är monterad på en drönare, det vill säga en obemannad luftfarkost. IMY ger tillstånd till bevakning med kamerautrustad drönare om intresset av bevakningen väger tyngre än integritetsintresset på platsen, precis som vid andra former av kamerabevakning. Kamerabevakningslagen gäller dock bara om det är identifierbara personer som filmas varaktigt eller regelbundet upprepat. Om en kamerautrustad drönare filmar på en sådan höjd över marken att personer som hamnar i bild inte går att identifiera, gäller inte kamerabevakningslagen. Då krävs inte något tillstånd för bevakningen.

Ansökningar om kamerabevakning med drönare görs framför allt av räddningstjänsten. Men även kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter har sökt tillstånd till sådan bevakning. Syftet med bevakningen för de senare aktörerna är ofta att kartlägga eller analysera stora markområden. Vi har även fått in ansökningar från utbildningsinstitutioner och kommuner som vill använda drönare för att spela in videor i kommunikations- och marknadsföringssyften.

Beviljade ansökningar om tillstånd

De flesta ansökningar om kamerabevakning med drönare som IMY har beviljat i sin helhet kommer från räddningstjänsten. Läs mer i avsnittet om räddningstjänsten.

Dessutom har IMY beviljat tillstånd till kamerabevakning med drönare för myndigheter, länsstyrelser och utbildningsinstitutioner i syfte att spela in videor i kommunikations- och marknadsföringssyften. Det är inte sådana ändamål som enligt kamerabevakningslagen särskilt ska beaktas vid bedömningen av behovet av bevakning. Därför väger bevakningsintresset som utgångspunkt relativt lätt. Vi kan bevilja tillstånd, men sökanden måste då ta särskild hänsyn till integritetsriskerna. Integritetsintresset vid bevakning med drönare kan variera beroende på var flygningen med drönare ska ske, till exempel om det ska ske i avlägsna skogsområden eller över ett torg. I de aktuella ärendena har det varit fråga om arrangerade inspelningssituationer med personer som på förhand har lämnat samtycke till att bli filmade. Under sådana förutsättningar försvagas integritetsintresset väsentligt. Eftersom aktörerna har haft ett berättigat intresse att filma med kamerautrustad drönare och integritetsintrånget har begränsats väsentligt, har vi beviljat ansökningarna.

Vi har även beviljat en region ett tidsbegränsat tillstånd att använda kamerautrustad drönare i ett projekt inom sjukvården. I projektet skulle sjukvårdens larmcentral använda kamerautrustad drönare för att underlätta genomförandet av sjukvårdsinsatser vid olyckor. Kamerabevakningen skulle användas för att bekräfta plats, omgivning, risker och omfattning av olyckor.

Bevakningen skulle i huvudsak ske på hög höjd för att få en överblick av olycksplatsen, vilket vi bedömde minskade integritetsintresset.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har i ett ärende avslagit en ansökan om tillstånd till kamerabevakning med drönare. Sökanden hade sedan tidigare tillstånd att bevaka naturområden med en drönare. Sökanden ville nu utöka bevakningen och ansökte om att få bevaka med ett obegränsat antal drönare i flera olika syften, bland annat miljöövervakning, kartläggning av markområden samt dokumentation av otillåten verksamhet i form av dikning och rensning. Att bevakningen skulle ske i flera olika syften och av stora områden med ett obegränsat antal drönare ökade riskerna för integritetsintrång. Eftersom det inte var visat att bevakningen skulle ske för något av de ändamål som särskilt ska beaktas enligt kamerabevakningslagen, bedömde vi att integritetsintresset vägde tyngre än bevakningsintresset.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har i ett ärende delvis beviljat ansökan om kamerabevakning med drönare. I ärendet skulle bevakningen dels ske vid räddningsinsatser, dels vid utbildning och övning. Bevakning vid övning och utbildning skulle ske i ett övningsområde dit allmänheten inte hade tillträde, varför ansökan avvisades i den delen. Tillstånd beviljades för kamerabevakningen som skulle ske vid räddningsinsatser.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

IMY har avvisat flera ansökningar om bevakning med kamerautrustad drönare. Ansökningarna har kommit in från kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter med syfte att filma översiktsbilder av mark- och naturområden. Till exempel har man velat få en överblick över stormskadad skog och översvämmade områden eller kartlägga och skapa 3D-modeller för stadsbyggnadsplanering. Gemensamt för de ärendena som vi har avvisat är att vi bedömt att bevakningen inte innebär varaktigt eller regelbundet upprepat personbevakning. Ansökningarna har rört bevakning av platser på sådan höjd att personer inte kommer att vara möjliga att identifiera mer än vid något enstaka tillfälle. Under sådana förutsättningar är det inte fråga om personbevakning i kamerabevakningslagens mening och bevakningen kräver därmed inte heller tillstånd.

Tabell 12. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området drönare

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	23	50
Delvis beviljade ansökningar	1	2
Ej beviljade ansökningar	1	1
Tillstånd krävs ej	21	46
Totalt	46	99

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området drönare. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Praxis från tillståndsverksamheten

En kommun skickade in en ansökan om tillstånd till kamerabevakning. För att den aktuella bevakningen skulle omfattas av kamerabevakningslagen och tillhörande tillståndsplikt krävdes att kameran skulle användas på ett sätt som innebar varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Kommunen hade uppgett att bevakningen skulle bedrivas med en kamera som monterades på en drönare och att flygning

skulle ske på 100 meters höjd. Eftersom bevakningen skulle ske på hög höjd skulle enskilda människor inte kunna identifieras. IMY bedömde då att det inte var fråga om varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Kameraanvändningen omfattades därför inte av kamerabevakningslagen och krävde därmed inte tillstånd. Vi avvisade därför ansökan.

Museer

IMY har valt att särskilja museer från övriga fritidsanläggningar, eftersom det finns domstolspraxis om kamerabevakning som är specifik för just museer. Precis som vid andra fritidsanläggningar finns det ett tungt vägande integritetsintresse vid museer, särskilt vid utställningsytor eftersom det är där enskilda uppehåller sig för nöje och avkoppling. Integritetsintresset kan dock väga mindre tungt på andra ytor, som nödutgångar.

Högsta förvaltningsdomstolen har konstaterat att det finns vissa museer där det finns samlingar eller föremål som har ett oersättligt kulturhistoriskt eller ekonomiskt värde. På sådana museer kan bevakningsintresset väga så tungt att det som utgångspunkt är tillåtet att bedriva kontinuerlig kamerabevakning med bildinspelning. Exempel på föremål eller samlingar som har ansetts ha ett sådant värde som motiverar kamerabevakning är bland annat Nationalmuseums och Liljevalchs konstsamlingar, guld- och silverföremålen från regalskeppet Kronan på Kalmar läns museum samt Silverbibeln på Carolina Rediviva i Uppsala.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har i några fall beviljat tillstånd till att kamerabevaka museer som visar föremål med ett oersättligt kulturhistoriskt eller ekonomiskt värde. Vi beviljade då kamerabevakning med rätt till bildinspelning dygnet runt även av vissa utställningsytor. I övriga ärenden där vi beviljat ansökan i sin helhet skulle bevakningen bara ske av begränsade ytor på museet, till exempel enbart entrén eller nödutgången. Eftersom integritetsintresset är lägre på de platserna, krävs inte lika omfattande problem eller värdefulla föremål som annars kan motivera bevakning. Bevakningen har i några av ärendena varit begränsad till vissa tider eller till att bara ske när larm aktiveras, vilket har minskat integritetsintrånget och medfört att tillstånd har beviljats.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

Museer som vill kamerabevaka utställningsytor behöver som regel kunna visa att platsen är brottsutsatt för att bevakningen ska vara tillåten, om bevakning inte sker av särskilt värdefulla föremål. När IMY har avslagit ansökningar om bevakning på museer har det berott på att det inte handlar om föremål med ett oersättligt kulturhistoriskt eller ekonomiskt värde och att det inte heller skett tillräckligt många brott på platsen för att IMY ska kunna konstatera att den är brottsutsatt.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

Om ett museum ansöker om kamerabevakning av utställningsytor dygnet runt men inte kan visa att museet är brottsutsatt eller att museet har särskilt värdefulla föremål där, kan IMY ändå ge tillstånd till mindre integritetskänslig bevakning. Flera museer har velat bedriva bevakning dygnet runt, men inte kunnat visa ett tydligt behov av bevakning under öppettiderna. I sådana fall har vi beviljat tillstånd till bevakning när museet är stängt för allmänheten och avslagit ansökan om bevakning under museets öppettider.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Privata museers verksamhet omfattas inte av bestämmelserna i museilagen, men flera har ändå ansökt om tillstånd till bevakning i utställningshallar. Eftersom sökandena inte varit myndigheter eller utfört uppgifter av allmänt intresse har bevakningen inte krävt tillstånd. Vi har därför avvisat ansökningarna.

Tabell 13. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området museer

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	9	39
Delvis beviljade ansökningar	9	39
Ej beviljade ansökningar	2	9
Tillstånd krävs ej	3	13
Totalt	23	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området museer. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Räddningstjänst

Räddningstjänstens kamerabevakning ska framför allt förebygga, förhindra och upptäcka olyckor eller begränsa verkningarna av olyckor. Räddningstjänsten har i regel ett tungt vägande intresse att bedriva bevakning i samband med räddningsinsatser i dessa syften. Däremot innebär kamerabevakningen att man bevakar människor i utsatta och mycket känsliga situationer, vilket gör att även integritetsintresset väger tungt. Samtidigt minskas integritetsintrånget något av att syftet är att skydda dem som bevakas.

Räddningstjänstens ansökningar har framför allt gällt kamerabevakning med kameror monterade på drönare, för att få en översikt över skadeområden. Drönare ger räddningstjänsten möjlighet att exempelvis upptäcka brand- och explosionsfaror utan att behöva utsätta personalen för onödiga risker. Ett ärende har handlat om kamerabevakning från ledningsfordon på marken för att bevaka insatsområden. En omständighet som är speciell i dessa ärenden är att det geografiska bevakningsområdet inte går att bestämma på förhand, utan varierar beroende på olycksplats. Räddningstjänstens ansökningar har även avsett bevakning med drönare i samband med övningar för att utbilda och upprätthålla drönarpiloternas kompetens.

Beviljade ansökningar om tillstånd

Räddningstjänsten i flera kommuner har fått tillstånd att kamerabevaka med drönare i samband med räddningsinsatser. IMY har beviljat tillstånd till bevakning i realtid och med rätt till bildinspelning. Räddningstjänstens främsta behov har varit att kunna bevaka en skadeplats i realtid, för att ge beslutsunderlag till räddningsledningen på plats och kunna förmedla lägesbilder till ledningscentralen. I flera fall har räddningstjänsten dock även velat spela in och lagra bildmaterial för att använda i utbildningssyfte. En förutsättning för att bildinspelning tillåts har varit att räddningstjänsten efter avslutad insats granskat inspelat material och omgående raderat eller avidentifierat material som innehåller identifierbara personer ur allmänheten. Samtliga tillståndsbeslut från IMY har förenats med villkor om det.

Vi har även beviljat kamerabevakning med drönare vid övningsverksamhet, när bevakningsintresset av naturliga skäl inte väger lika tungt. En förutsättning för att vi ska ge tillstånd vid övningar är att sökanden har redovisat hur de tänkt begränsa integritetsintrånget, till exempel genom avspärningar och skyltning, samt hur de ska uppfylla kravet på upplysning i kamerabevakningslagen, till exempel genom att informera inför och vid platsen hur samt var bevakning ska ske.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan från räddningstjänsten.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har i några fall delvis beviljat tillstånd till kamerabevakning vid räddningstjänstens anläggningar, för att förhindra att obehöriga personer tar sig in på räddningstjänstens område. Bevakningen har begränsats till att ske utanför portar för utryckningsfordon, grindar och vägbommar samt till att bara ske i samband med utryckning och så länge portarna eller grindarna är öppna. Anledningen till begränsningarna har varit att syftet med bevakningen har kunnat tillgodoses även om bevakningen enbart sker av en begränsad yta och under begränsad tid. Bevakning har även beviljats när anläggningen är obemannad. IMY har i ansökningarna avslagit bevakning under längre tid än vad som var nödvändigt för att tillgodose syftena. Vi har också avvisat bevakning av områden dit allmänheten inte har tillträde.

I ett ärende har IMY prövat en ansökan där räddningstjänsten ansökte om tillstånd till kamerabevakning av insatsområden och skulle bevaka med en kamera monterad på taket på ledningsfordon. Syftet var att möjliggöra en effektiv och samordnad räddningsinsats genom att få en överblick av insatsområdet och dela lägesbilder med ledningen på en räddningscentral. Bevakningen skulle ske i realtid och med bild- och ljudinspelning. Bevakningen innebar särskilda integritetsrisker, bland annat eftersom bevakningen skulle ske av insatsområden på nära avstånd och dessutom med ljudupptagning, som är särskilt integritetskänsligt. IMY bedömde att syftena med bevakningen kunde tillgodoses genom kamerabevakning enbart i realtid. IMY ansåg att det fanns mindre integritetskänsliga sätt att uppnå syftet än att spela in bild- och ljudmaterial vid insatser. Behovet av inspelningen vägde därmed inte tyngre än det tunga integritetsintresset. IMY beviljade därmed tillstånd till kamerabevakning i realtid vid insatser, men avtog ansökan om att spela in bild- och ljudmaterial vid bevakningen. För att bevakningen inte skulle bli mer omfattande än vad som var nödvändigt för syftet förenades tillståndet med villkor om att bevakningen bara fick ske när ledningsfordonet stod still vid ett insatsområde och inte när fordonet var i rörelse.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

IMY har avvisat en ansökan från räddningstjänsten där det inte var fråga om varaktig eller regelbundet upprepad personbevakning. Det gör att kamerabevakningslagen inte är tillämplig. I ärendet skulle räddningstjänsten använda kamerautrustade drönare, men planerade att flyga på så hög höjd att det inte skulle gå att identifiera enskilda personer på bilderna.

Tabell 14. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området räddningstjänst

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	17	74
Delvis beviljade ansökningar	4	17
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	2	9
Totalt	23	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området räddningstjänst. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Praxis från tillsynsverksamheten

IMY fick in ett klagomål om att flera brandstationer i Östra Skaraborg hade bevakningskameror som filmade utrymmen där brandmännen byter om vid utryckning. IMY inledde därför en granskning av kamerabevakningen som bedrevs av räddningstjänsten i Östra Skaraborg.

Vi granskade om

- kamerabevakningen uppfyllde kraven i dataskyddsförordningen när det gäller vissa grundläggande principer vid personuppgiftsbehandling
- räddningstjänsten hade laglig grund för sin bevakning enligt bestämmelsen om uppgift av allmänt intresse
- kraven på organisatorisk säkerhet var uppfyllda.

Vår granskning visade att kamerabevakningen på åtta brandstationer pågått i respektive vagnhall i realtid dygnet runt i ett antal år, trots att räddningstjänsten uppgav att bevakningen bara behövdes när det sker ett larm till den aktuella brandstationen. Vagnhallen används som ett garage för räddningsfordon och för ombyte till utryckningskläder. Någon inspelning av materialet förekom inte. Vid ett larm granskades bevakningen av ett inre befäl på ledningscentralen, som bemannades vid larm. Ljud upptogs i realtid efter att det inre befälet hade aktiverat en mikrofon för att kunna samtala med den inryckande styrkan. När mikrofonen var aktiverad lyste en lampa i vagnhallen.

Syftet med räddningstjänstens kamerabevakning var att möjliggöra arbetsledning och effektivitet vid en larmsituation samt att säkerställa fysisk säkerhet på stationerna.

Av klagomålet framgick att anställda hade protesterat mot kamerabevakningen av ombytesplatsen. Bland annat hade de satt upp en pappskiva för att skärma av platsen för ombyte.

IMY bedömde att räddningstjänsten hade laglig grund för sin bevakning, fastställd i lag (2003:778) om skydd mot olyckor, 1 kap 2–3 §§. Även om regleringen är allmänt hållen och det saknas närmare bestämmelser för hur räddningstjänsten ska behandla personuppgifter, bedömde vi att kamerabevakningen var nödvändig för att räddningstjänsten skulle kunna utföra en uppgift av allmänt intresse. I bedömningen beaktades räddningstjänstens särskilda uppdrag och krav på effektivitet.

När det gäller grundläggande principer i dataskyddsförordningen bedömde vi att räddningstjänstens bevakning skett i strid med principen om korrekthet. Kamerabevakningen av platsen för ombyte hade skett utan maskering eller avgränsning, vilket innebar att bevakningen gick utöver vad som är tillåtet. Vi bedömde också att bevakningen skedde i strid med principen om uppgiftsminimering, eftersom den pågick dygnet runt, trots att den bara var nödvändig vid larm.

Vi konstaterade att den bevakning som bedrivits innefattade systematisk bevakning av anställda och integritetskänslig behandling av personuppgifter vad gäller bevakningen av anställda som byter om. Kraven på säkerheten höjs därmed för att den ska anses ha en lämplig nivå. Eftersom det saknades riktlinjer för när en behörig person får titta på kamerabilden på ledningscentralen, bedömde vi att räddningstjänsten inte uppfyllt kraven på organisatorisk säkerhet.

IMY utfärdade en administrativ sanktionsavgift på 350 000 kr för överträdelserna.

Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Färdmedel

Med färdmedel menar vi framför allt bussar, tåg, båtar och andra fordon i kollektivtrafik. Sedan den 1 augusti 2020 krävs inte längre tillstånd för att kamerabevaka fordon i kollektivtrafik, under förutsättning att syftet är att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och olyckor. De ansökningar som IMY prövade innan de nya reglerna trädde i kraft kan dock fortfarande ge en bild av hur man ska göra intresseavvägningen och var bevakning är tillåten.

I kollektivtrafiken finns det ofta ett tungt integritetsintresse, eftersom det är fråga om platser där kamerabevakning kan leda till en omfattande kartläggning av enskildas rörelsemönster. De flesta ansökningar som vi har prövat har vi avslagit helt.

Kamerabevakning i färdmedel som sker i andra syften än att förebygga, förhindra, upptäcka och utreda brott och olyckor kräver fortfarande tillstånd. Vi har bland annat prövat en ansökan om tillstånd till kamerabevakning på tåg där syftet var att genomföra riktade biljettkontroller.

Beviljade ansökningar om tillstånd

I två fall har IMY beviljat tillstånd till kamerabevakning inne i färdmedel. I båda fallen gällde det bussar i kollektivtrafiken och i båda fallen hade sökanden visat att det fanns betydande problem med brottslighet på de aktuella busslinjerna. IMY beviljade därför tillstånd till kamerabevakning både i realtid och med rätt till bildinspelning.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

De flesta ansökningar om kamerabevakning som IMY har avslagit gäller bevakning på bussar i kollektivtrafiken. Inte i något av fallen var bussarna brottsutsatta och sökandena kunde heller inte visa sitt bevakningsintresse på något annat sätt. IMY har även avslagit en ansökan om tillstånd till kamerabevakning i tågkupéer, där syftet bland annat var att genomföra biljettkontroller. Bevakningen skulle ske i realtid och med bildinspelning. Bevakningen uppgavs underlätta för personalen att genomföra biljettkontroller och leda till kostnads- och effektivitetsvinster för bolaget. IMY bedömde dock att passagerarnas intresse av att inte bli kamerabevakade under sin tågresor vägde tyngre än bevakningsintresset, och avslag ansökan.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte delvis beviljat några ansökningar om tillstånd som rör färdmedel.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

De ansökningar där IMY har bedömt att tillstånd inte krävs har antingen kommit in efter att färdmedel blev undantagna från tillståndsplikten eller kommit från aktörer som inte behöver tillstånd till bevakning, till exempel taxiföretag. IMY har även avvisat en ansökan om kamerabevakning i skolskjuts. Skolskjuts är en uppgift av allmänt intresse, men eftersom allmänheten inte har tillträde till färdmedlet när det används för att transportera elever till och från skolan krävs inget tillstånd.

Kamerabevakning som inte kräver tillstånd kan ändå vara otillåten. Den som bedriver kamerabevakning måste därför på eget ansvar bedöma om bevakningen är tillåten och följa reglerna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Tabell 15. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området färdmedel

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	3	14
Delvis beviljade ansökningar	0	–
Ej beviljade ansökningar	5	23
Tillstånd krävs ej	14	64
Totalt	22	101

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området färdmedel. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Praxis från tillsynsverksamheten

IMY har granskat användning av kroppsburna kameror i kollektivtrafiken. Under 2018 utrustades SL:s biljettkontrollanter med kroppskameror. Syftet med kamerorna var att förebygga hotfulla situationer, dokumentera inträffade incidenter och säkerställa att det är rätt person som får böter för att ha åkt i Stockholms lokaltrafik utan giltigt färdbevis.

Biljettkontrollanternas kameror spelar löpande in bild och ljud som lagras i 1 minut. Därefter raderas materialet om inte biljettkontrollanten trycker på en särskild inspelningsknapp på kameran. Kontrollanterna är instruerade att ha kameran på under hela arbetspasset och kan därmed komma att filma alla resenärer som passerar kontrollanten.

I Stockholms kollektivtrafik reser flera hundra tusen personer dagligen. Tekniken med kontinuerlig inspelning innebär i praktiken att en stor mängd resenärer riskerar att övervakas med bild- och ljudinspelning. IMY bedömde att tekniken med kroppsburna kameror kan användas för att förebygga och dokumentera hotfulla situationer, men att tiden för förinspelningen behövde minskas till maximalt 15 sekunder, vilket senare justerades till 1 minut av förvaltningsrätten och kammarrätten dit beslutet överklagades. Vi ansåg däremot inte att tekniken kan användas för att säkerställa identiteten på den som rest utan giltigt färdbevis. Där räcker det i stället med exempelvis stillbilder utan ljudinspelning.

Vi konstaterade även att SL brustit i sitt sätt att informera om kamerabevakningen, bland annat att inte bara bild utan även ljud spelades in. Att SL inte informerade om att ljud spelas in är allvarligt,

eftersom resenärer i SL:s trafiknät inte rimligen kan förvänta sig att bli avlyssnade i kollektivtrafiken.

IMY utfärdade en sanktionsavgift på 16 miljoner kronor för överträdelserna.

Pågående domstolsprocess

Beslutet överklagades till förvaltningsrätten som höll med IMY om att filmtekniken användes för att säkerställa identiteten på den som rest utan giltigt färdbevis och att SL brustit i sin informationsplikt. Däremot ansåg förvaltningsrätten att 1 minuts lagringstid för den kontinuerliga inspelningen var tillåten. Sanktionsavgiften sänktes därför till 12 miljoner kronor.

Förvaltningsrättens dom överklagades till kammarrätten som höll med IMY om att det inte är tillåtet att använda filmtekniken för att fastställa identiteten på den som rest utan färdbevis. Även kammarrätten ansåg att 1 minuts lagringstid för den kontinuerliga inspelningen var tillåten. Kammarrätten bedömde dock att IMY saknat rättsligt stöd för att utfärda en sanktionsavgift för överträdelse av informationsplikten och sänkte därför sanktionsavgiften till 8 miljoner kronor.

IMY har överklagat kammarrättens avgörande i fråga om SL:s informationsplikt till Högsta förvaltningsdomstolen. IMY har bland annat yrkat att domstolen ska begära ett förhandsavgörande från EU-domstolen. Högsta förvaltningsdomstolen har beslutat att prövningstillstånd ska beviljas.

Läs beslutet på IMY:s webbplats, www.imy.se.

Skyddsobjekt

Ett skyddsobjekt är samhällsviktig verksamhet som har ett förstärkt skydd utifrån svensk lag för att skyddas mot sabotage, terroristbrott, grovt rån och spioneri. Det är länsstyrelserna som beslutar om en verksamhet ska vara skyddsobjekt. Exempel på anläggningar eller områden som kan vara skyddsobjekt är Sveriges riksdag, Försvarmaktens anläggningar, statschefens bostad, vissa myndighetslokaler, områden för vattenförsörjning och anläggningar för elektronisk kommunikation.

Vanligtvis gäller tillträdesförbud till skyddsområdet och kamerabevakning är en vanlig säkerhetsskyddsåtgärd. Det kan också finnas förbud mot att avbilda skyddsobjektet. Då är det till exempel inte tillåtet att flyga med drönare över området.

Skyddsobjekt kan vara av vitt skild karaktär och intresseavvägningen för kamerabevakning görs utifrån den specifika verksamheten. Gemensamt för alla skyddsobjekt är att verksamheten kräver ett kvalificerat skydd och bevakningsintresset väger därför som utgångspunkt tungt.

Var ett skyddsobjekt är beläget geografiskt och hur bevakningen ska bedrivas har stor betydelse för bedömningen av integritetsintresset. Om byggnaden ligger i en stadskärna och bevakningen ska ske utvändigt väger integritetsintresset tungt, eftersom bevakningen träffar en stor mängd människor ur en obestämd krets. Om skyddsobjektet i stället ligger avlägset i ett område med öppna omgivningar väger integritetsintresset betydligt lättare, eftersom färre personer påverkas av bevakningen. I vissa fall är de som träffas av bevakningen samma personer som bevakningen har till syfte att skydda, till exempel vid bevakning på strategiska platser i stadskärnor i syfte att skydda mot terrorangrepp. Att kamerabevakning syftar till att skydda de som filmas sänker integritetsintresset och kan i vissa fall motivera kamerabevakning även på integritetskänsliga platser.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har beviljat samtliga ansökningar om tillstånd till kamerabevakning vid skyddsobjekt. Vid bedömningen har vi tagit hänsyn till den generella hotbilden som riktas mot skyddsobjektet med anledning av den verksamhet som bedrivs på skyddsobjektet eller de personer som befinner sig där. Bevakningsintresset har gällt risker av allvarligt slag, både för enskildas trygghet, liv och hälsa men även för viktiga samhällsfunktioner.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan från skyddsobjekt.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte delvis beviljat någon ansökan från skyddsobjekt.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

På skyddsobjekt råder tillträdesförbud, vilket innebär att obehöriga inte får vistas på skyddsområdet. Det är alltså inte fråga om en plats dit allmänheten har tillträde och bevakning på själva skyddsområdet är därför inte tillståndspliktig. Kamerabevakning utanför skyddsområdet kräver dock tillstånd som huvudregel, men för vissa skyddsobjekt finns ett särskilt undantag.

Undantaget gäller skyddsobjekt enligt 4 § 5 eller 6, 5 § 1–5 eller 6 § första stycket skyddslagen (2010:305). För att bevakningen ska vara tillståndsfri krävs att syftet med bevakningen är att skydda skyddsobjektet och att bevakningsområdet bara omfattar skyddsobjektet eller ett område i dess omedelbara närhet. Det innebär att tillstånd måste sökas om kamerabevakningen har andra syften eller gäller ett större område vid skyddsobjektet. Hur stort det tillståndsfria området är avgörs från fall till fall och skyddsobjektets belägenhet i förhållande till omgivningen får betydelse. Som utgångspunkt bör det vara frågan om ett avgränsat område någon eller några meter från skyddsobjektet. För bevakning som omfattas av undantaget och inte kräver tillstånd finns även ett undantag från upplysningsplikten.

IMY har inte handlagt några ansökningar som rör skyddsobjekt där tillstånd inte krävts för bevakningen.

Tabell 16. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området skyddsobjekt

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	12	86
Delvis beviljade ansökningar	0	–
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	2	14
Totalt	14	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området skyddsobjekt. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Kriminalvården

Kriminalvården har ansökt om kamerabevakning av myndighetens häkten och fängelser. Bevakningsintresset väger som utgångspunkt tungt i anslutning till anstalter och häktesbyggnader. Det är mycket viktigt att säkerheten upprätthålls vid Kriminalvårdens anstalter och häkten samt att det är möjligt att bedriva ett effektivt säkerhetsarbete. Det finns även ett intresse hos allmänheten och boende i närområdet till anstalter att säkerheten upprätthålls.

Integritetsintresset på anstalter och allmänna områden alldeles intill en anstalt har generellt sett ansetts svagare än på andra offentliga platser. Vid anstalter kan allmänheten nämligen i stor utsträckning räkna med att bli bevakade. Intagna, anställda och allmänheten måste rimligen vara medvetna om att säkerheten är betydande på och omkring en anstalt. Kriminalvårdens häkteslokaler, till skillnad från anstalter, ligger dock ofta centralt belägna i stads kärnor. Vid bedömning av integritetsintresset i dessa fall måste därför andra faktorer vägas in, som gäller vid bevakning av gator och torg.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har beviljat tillstånd till bevakning av begränsade ytor vid anstalter och häkten, exempelvis vid entréer, längs med anstalternas skalskydd och vid parkeringsplatser intill anstalter. Kriminalvården har som utgångspunkt ett tungt vägande bevakningsintresse. När bevakningen sker av begränsade ytor minskar även integritetsintresset något, eftersom personer i regel inte har anledning att visats inom bevakningsområdet en längre tid.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan från Kriminalvården.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

I ett ärende har IMY delvis beviljat ansökan och delvis avvisat ansökan. Den del som IMY avvisade gällde ytor dit allmänheten inte hade tillträde. För bevakning av sådana ytor krävs inte tillstånd.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Häkten och fängelser är platser dit allmänheten i regel bara har tillträde fram till entrén eller till skalskyddet. När IMY har avvisat ansökningar från Kriminalvården har det varit fråga om bevakning av platser dit allmänheten inte har tillträde, exempelvis innanför skalskyddet eller på tak.

Tabell 17. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området kriminalvården

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	6	67
Delvis beviljade ansökningar	1	11
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	2	22
Totalt	9	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området kriminalvården. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Apotek

För kamerabevakning som sker i butikslokaler med apoteksverksamhet gäller ett särskilt undantag. Det behövs inget tillstånd om bevakningen har till syfte att förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet eller utreda eller lagföra brott.

Reglerna för kamerabevakning i apotek har förändrats. Enligt den tidigare kameraövervakningslagen var alla butiker undantagna från tillståndsplikten enligt en särskild undantagsbestämmelse. Det gällde även apotek och innebar att de inte behövde tillstånd till att bedriva bevakning i apotekslokalen. För att sätta upp en bevakningskamera var det tillräckligt att anmäla det till länsstyrelsen.

När kamerabevakningslagen började gälla i augusti 2018 förändrades tillståndsplikten och antalet aktörer som behövde söka tillstånd minskade markant. Butiker i detaljhandel, som tidigare inte behövde tillstånd enligt en särskild bestämmelse, var med de nya reglerna inte längre tillståndspliktiga alls. De behövde alltså inte längre göra någon anmälan om kamerabevakning till länsstyrelsen eller någon annan myndighet.

För apotek fick de nya reglerna dock en oavsiktlig konsekvens – de blev i stället skyldiga att söka tillstånd eftersom apoteksverksamhet är en uppgift av allmänt intresse. Nu behövde alltså både statliga och privata apotek tillstånd till att bedriva kamerabevakning. Sedan IMY uppmärksammat lagstiftaren på den konsekvensen av den nya lagen, infördes i augusti 2020 ett nytt undantag som specifikt gäller kamerabevakning på apotek. Kamerabevakning i butikslokaler där det bedrivs apoteksverksamhet är sedan dess inte tillståndspliktig. Undantaget gäller bara om bevakningen sker i brottsbekämpande syfte.

Beviljade ansökningar om tillstånd

IMY beviljade samtliga ansökningar om tillstånd till kamerabevakning på apotek som kom in till myndigheten före den 1 augusti 2020. Vid intresseavvägningen har IMY utgått från platsens generella karaktär. Ett apotek är en plats dit personer huvudsakligen vänder sig i hälsorelaterade ärenden. I en sådan situation kan kamerabevakning upplevas som obehagligt. Dessutom omfattar kamerabevakning i en butikslokal vanligtvis hela butiksytan, vilket innebär att samtliga kunder som besöker apoteket utsätts för bevakningen och bevakas under hela sin vistelse i lokalen. Ett apotek är även en arbetsplats där personalen måste befinna sig. Detta innebär alltså att personalen filmas av sin arbetsgivare under arbetstid. Även detta är känsligt ur ett integritetsperspektiv, och integritetsintresset väger därför som utgångspunkt tungt.

Mot detta ställs behovet av kamerabevakning. Butiker inom detaljhandeln är generellt utsatta för brottslighet i form av stöld och rån. Även om dessa ofta inte tillhör de

allra allvarligaste brotten innebär den stora mängden sådana brott allvarliga konsekvenser för de näringsidkare som drabbas. Enligt IMY särskiljer sig även apotek från andra butiker genom att de i stor utsträckning hanterar läkemedel, inklusive narkotikaklassade sådana, som kan vara särskilt stölbegärliga. Bevakningsintresset i butikslokaler med apoteksverksamhet väger alltså tungt, i likhet med butiker i allmänhet. Vi har därför beviljat ansökningarna om tillstånd.

Ej beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte avslagit någon ansökan från apotek.

Delvis beviljade ansökningar om tillstånd

IMY har inte delvis beviljat någon ansökan från apotek.

Ansökningar där tillstånd inte krävs för bevakningen

Sedan den 1 augusti 2020 behöver apotek inte längre ansöka om tillstånd till bevakning. Alla ansökningar som kommit in till IMY efter den 1 augusti 2020 har därför avvisats.

Att kamerabevakningen inte behöver tillstånd innebär inte att den därmed är tillåten. Den som bedriver kamerabevakning måste på eget ansvar bedöma om bevakningen är tillåten och följa reglerna i dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Tabell 18. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området apotek

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	6	75
Delvis beviljade ansökningar	0	–
Ej beviljade ansökningar	0	–
Tillstånd krävs ej	2	25
Totalt	8	100

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området apotek. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen.

Praxis från tillsynsverksamheten

IMY har inom ramen för en tillsyn granskat ett nätapotek som bedrev kamerabevakning på sitt logistikcenter. Syftet med bevakningen var bland annat att hantera incidenter och spåra läkemedel samt att förebygga, förhindra, utreda och upptäcka brott. Tillsynen inleddes med anledning av uppgifter i media som gjorde gällande att apotekskedjan Apotea använde bevakningskameror vid sitt logistikcenter för att arbetsleda och kontrollera hur personalen utförde sina arbetsuppgifter.

Utredningen visade att Apotea bedriver kamerabevakning i sitt logistikcenter för att bland annat hantera incidenter och spåra läkemedel samt förebygga, förhindra, utreda och upptäcka brott. Bolaget uppgav att kamerabevakningen aldrig används för arbetsledning eller kontroll av enskilda anställda och att kamerabevakningen behövs för att bolaget ska kunna uppfylla de rättsliga krav på säker hantering av läkemedel som ställs på verksamheten.

I beslutet konstaterade IMY att Apotea har rätt att bedriva kamerabevakning på anläggningen och att utredningen inte gav stöd för att bevakning skett för att arbetsleda eller kontrollera personalen. Däremot ansåg

IMY att bolaget har överträtt dataskyddsförordningen genom att inte ange kontaktuppgifter till bolaget på sina kamerabevakningsskyltar och att inte lämna tillräckligt tydlig information på skyltarna om var den registrerade kan ta del av ytterligare information. I den ytterligare information som gavs, lämnades även ofullständiga och missvisande uppgifter till anställda.

IMY bedömde att Apotea behandlar personuppgifter i strid med artikel 13 i dataskyddsförordningen genom att inte uppfylla kravet på information till de registrerade om kamerabevakning vid bolagets logistikcenter. Brister i informationen innebär en risk för att de som filmas av bevakningskamerorna inte får kännedom om sina rättigheter eller utövar sina rättigheter i mindre utsträckning än vad de har rätt till enligt dataskyddsförordningen.

Apotea fick en reprimand för överträdelsen och förelades att rätta till bristerna.

Övrigt

Kategorin övrigt består till stor del av privata verksamheter som ansökt om tillstånd till kamerabevakning, men som inte behöver söka tillstånd. Denna kategori innehåller också tillståndspliktiga ansökningar från myndigheter och aktörer som utför uppgifter i allmänt intresse, men där platsen som ska bevakas inte passar in i någon annan kategori.

Tabell 19. Beslut om tillstånd till kamerabevakning inom området övrigt

Typ av beslut	Antal	Andel i procent
Beviljade ansökningar	44	14
Delvis beviljade ansökningar	21	7
Ej beviljade ansökningar	11	4
Tillstånd krävs ej	235	76
Totalt	311	101

Tabellen visar de beslut som IMY har fattat under perioden 1 augusti 2018 till och med 30 juni 2023 för ansökningar inom området övrigt. Tabellen visar hur många och hur stor andel av ansökningarna om tillstånd till kamerabevakning som har beviljats, delvis beviljats eller inte beviljats av IMY. Under perioden har IMY även tagit emot ansökningar i fall där inget tillstånd till kamerabevakning har behövts. Även dessa fall redovisas i tabellen. Notera att fel i summeringen av andelar beror på avrundning.

Privatpersoner

Dataskyddsförordningen är inte tillämplig på kamerabevakning som utförs av en fysisk person som ett led i en verksamhet av rent privat natur eller som har samband med hennes eller hans hushåll. Detta kallas privatundantaget. Privatpersoner får kamerabevaka sin bostad, tomt och andra privata byggnader, till exempel garage, förråd och sjöbod.

Bevakningen får dock inte omfatta följande områden:

- utanför tomten eller in på någon annans tomt
- utanför bostaden om bostaden ligger i ett flerbostadshus
- platser dit allmänheten har tillträde
- byggnader, bilar eller båtar som används i yrkes- eller affärsverksamhet.

IMY tar emot en stor mängd klagomål från privatpersoner som uppger att en grannes bevakningskamera riktas mot den egna fastigheten. Det kan gälla kamerabevakning i villaområden, på fritidsfastigheter, i skogen eller på skogsvägar. Det förekommer även att boende i flerfamiljshus monterar upp bevakningskameror vid lägenhetsdörren och bevakar trapphuset. Det är normalt inte tillåtet att som privatperson kamerabevaka utanför det egna hemmet eller tomt. Det är inte heller tillåtet att kamerabevaka sina grannar mot deras vilja.

IMY arbetar aktivt med att informera om privatpersoners kamerabevakning. Vi har även inom ramen för vår tillsyn granskat en mängd fall där privatpersoner har klagat på att en grannes kamera riktas mot den egna fastigheten. I de fall bevakningen har omfattat områden utanför den egna fastigheten har vi förelagt tillsynsobjektet att begränsa bevakningen.

Detta är Integritetsskyddsmyndigheten

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) arbetar för att skydda medborgarnas alla personuppgifter, till exempel om hälsa och ekonomi, så att de hanteras korrekt och inte hamnar i orätta händer. Det är vi som granskar att företag, myndigheter och andra aktörer följer GDPR – dataskyddsförordningen. Vi utbildar och vägleder dem som behandlar personuppgifter. Vi påverkar även lagstiftningen. Vi vill se en hållbar och integritetsvänlig digitalisering. Vi är övertygade om att det går att värna medborgarnas trygghet och samhällets säkerhet, utan omotiverad kartläggning och övervakning. Tillsammans med övriga dataskyddsmyndigheter i EU arbetar vi för att medborgarnas personuppgifter ska ha samma skydd i hela unionen. Vi arbetar även för att kreditupplysning och inkassoverksamhet ska bedrivas på ett korrekt sätt. Vår vision är ett tryggt informationssamhälle, där vi tillsammans värnar den personliga integriteten.

Kontakta IMY

E-post: imy@imy.se

Webb: www.imy.se

Tel: 08-657 61 00

Postadress: Integritetsskyddsmyndigheten,
Box 8114, 104 20 Stockholm